

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKI

«Jane Mansfield Clay'e mey-
dan okudu.» — Gazeteler —

— Nasıl, var mısın benimle maça?
— Hayır, sana bir raund bile
dayanamam!

**PARANIZIN
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİ**

AKBABA

Yıl: 43 Cilt: 8 Sayı: 24 • Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ • 9 Haziran 1965

BAŞIBOZUK!

ESKİ bir terimdir: Asker olmyanlara başıbozuk deriz. Gözü bozuk, kulağı bozuk, midesi bozuk, sağlığı bozuk... Hepsi birbirinden kötü. Ama başıbozuk, bütün bozukluklardan beter. Kafa bir kere bozuldu mu, sağlam ne kalır, insanda da, çevresinde de?

Basıbozuk'un bir başka anlamı daha vardır: Düzensiz!

Demek, eski dilde, askerlik dışı insan, başıbozuk, düzensiz kişidir.

Çağdaş dünya, yüzyıllardır, bu anlayışın dışında yaşıyor artık. Türkiye de, Anayasası ile, Büyük Millet Meclisi ile, Senatosu ile, çok partili demokratik idaresi ile çağdaş milletler arasındadır.

Şimdi siz söyleyiniz bana: Şu içinde çırpındığımız hayata düzenli bir yaşayış diyebilir miyiz?

Elinize gazeteyi alıp okuyunuz, başınızı pencereden çıkarıp bakınız, bir taksiye bininiz, bir sinemaya giriniz, bir okulun önünden geçiniz: Her adımda sizi bir başıbozukluk, bir düzensizlik karşılayacaktır.

Bir başıbozuk idarenin elindedir Türkiye. Bilgi isteyen, görgü isteyen en girift konular üstünde, şimdi sokağın uğultusunu işitiyoruz.

Kim derdi ki ihtilâlden beş yıl sonra, Vatan Cephesi isim ve yön değiştirip karşımıza çıkacak!

Kıbrıs dâvasını kaldırımda halletmeğe kalkan Demokrat Partinin başımıza neler getirdiğini 6-7 Eylül gecesi bütün İstanbullular gördü. Bu, dış politika başıbozuk idarenin, düzensizliğin — kızartısını hâlâ yüzümüzden atamadığımız — son örneğidir.

Topkapı'da sayın İnönü'ye hazırlanan taşlı, sopalı karşılama töreni de yine o başıbozuk idarenin, yine o düzensizliğin — yine kızartısını hâlâ yüzümüzden atamadığımız — kaba, çirkin, barbar örneği...

Türkiye Cumhuriyeti'nin bir anayasası var. Bir anayasa mahkemesi var. Millet Meclisi var. Senatosu var ve dört partinin kurduğu koalisyon hükûmeti var. Ama, ölçü isteyen, ama denge isteyen, pişmanlık kabul etmez meselelerimiz ansızın sokağa düşürüldü, kaldırımda dile getirilmeğe başlandı.

Söz bir kere sokağa düştü mü konuşanları birer birer adlandıramayız. İyi ile kötü, açıkla kapalı niyet birbirine karışır.

Çetin Altan'ın bir övünmesi beni korkuttu: İşçi ile üniversi-

teyi dirsek dirseğe getirdik, diyor.

Ne demek bu?..

Bir memleketi, bir milletin seçtiği meclisler ve o meclislerin güvenine dayanan hükûmetler idare eder. İşçinin sağlam kolu ile üniversitenin genç kafası birbirine takılarak caddelere sürülmüş bir sorumsuzlar kalabalığı değil!

Bilmediğim bir konuya kalem değdireceğim: Bir petrol kavgası başladı son aylarda... Neden son aylarda?.. Petrol, Süleyman Demirel iktidar toprağına ayak basar basmaz mı fıskırdı ansızın?

Hani Yeniçeri ağası bir gece palayı çekip yahudinin yolunu kesmiş:

— Ulan, siz Hazret-i İsa'yı öldürmüşsünüzl!

— Aman ağam, diye yalvarmış yahudi, o iş binbeş yüz yıl önce olmuş...

Yeniçeri ağası, pala elde:

— Anlamam öyle şey, demiş.. Ben daha yeni duydum!

Sayın İnönü de, bütün kadrosu ile, Yeniçeri ağası kesildiler. Üçbuçuk yıl oturdukları koltuk-

tan düşer düşmez, Tanrı'nın hikmeti, gözleri ve kulakları açıldı: Yabancı şirketler, bu altın memeleri ağızlarına almış emiyor ha emiyorlarmış!

Bilmediğim bir konu dedim. Benim bildiğim kadarına bilgi denmez de onun için. Ama, bugüne dek, topraklarımızda petrol bulmak için dört milyar lira harcadıklarını biliyorum bu sömürgeçlerin! Yine biliyorum ki, Trakya'da petrol arıyan Almanlar, boş çıkan kuyulara milyonlar gömdükten sonra dönüp gittiler... Petrolculuk bu!

Hiç korkmadan soracağım: Buna bizim paramız yeter mi? Buna bizim gücümüz yeter mi? Buna bizim insanımız yeter mi?

Size acı, zehirden acı bir haber vereyim: Dünya perolcülerine savaş açtığımız bugünlerde, Teknik Üniversitemizde kaç petrol öğrencisi var, biliyor musunuz?.. Kırk!

Hiç korkmadan dedim. Çünkü, bu satırları yazan kalemin mürekkebinde petrol kokusu yok. Çünkü bütün gazetelerin sahifelerini etkileyen ilânların dudakları bizim kâğıdımıza değmedi...

Bundan sonra da rahat yazmayız, rahat çizmemiz için değmiyecek...

Millileştirmek!

Kim istemez bunu?.. Ben ormanlarımızda öten kuşların bile kütükte adı olsun isterim!

Özlemini çektiğimiz başka şeyler yok mu acaba?.. Neden işçilerimizin birer Volkswagen'i olmasın?.. Neden evlerini kaloriferler ısıtmasın?.. Neden köylerimiz elektrikle ısladamasın?.. Neden tarlalarda traktörler işlemesin?.. Neden her öğretmenin kendi evi, kendi kitaplığı olmasın?..

Saymakla bitmez bu sorular. Sokak konuşuyor... Neden mi? Söyleyim: Üç buçuk yıl başbakanlık koltuğunda oturan sayın İnönü sustuğu için!

Şimdi, o dilsiz yılları unutturmak çabası ile, sorumsuz kalabalığın koluna girmiş, yürüyüşe hazırlanıyorlar...

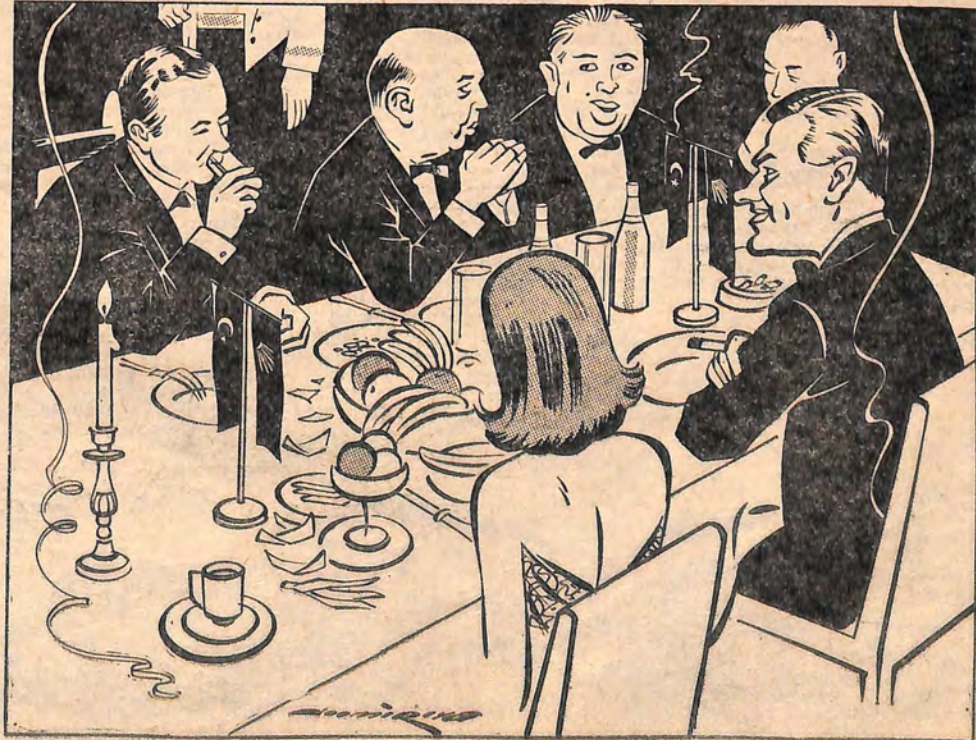
Nereye mi?

10 Ekim 1965 pazar günü, seçim sandıklarına doğru...

Terbiyesizliği affediniz paşam: Avucunuzu yalayınız!

Yusuf Ziya ORTAÇ

C.H.P. Balosunda Rus konsolosuna bir çamaşır makinası çıktı. — Gazeteler —

Kemal Satır — Elbet.. Biz aramızda temiz münasebet istiyoruz!

NAYLON MİLYONER

AZİZ NESİN

DÜNYADA aptallık yarışması yapılırsa yüzdeyüz birinci gelir. Tarihlerin yazmadığı bir budaladır. Efendim? Bu aptallıkla nasıl mı milyoner oldu dediniz? Hahhahhah... Anlatayım.

Onun fabrikaya girişi bugünkü gibi hatırımda:

İstanbulun muteber Yahudi iş adamlarından Müstü Levi'yle Hacı Mümtaz Bey, ortaklaşa bir dokuma fabrikası kurdular. Bu fabrikanın kuruluşu da akıl almaz bir iştir ya... Ben o zamanlar Hacı Mümtaz Bey'in muhasebecisiydim. Hacı Mümtaz Bey, Asmaaltındaki hanlardan birinde toptan kumaşçılık yapıyordu.

Müstü Levi gibi kurnaz bir yahudinin Hacı Mümtaz Bey'le ortak oluşuna piyasada herkes şaşmıştı. Ben, işin içyüzünü bildiğim için hiç şaşmadım. Çok zengin olan Hacı Mümtaz Bey, öğleleri lokantada yemek yer ama, tatlı ya da meyva yemez. Lokantadan dönuşünde, mağazada yer meyvmasını. Çünkü, sokaktan geçen satıcılardan meyva alırsa, lokantadakinden daha ucuza gelir. Alacağı da, ya bir mandalina ya bir portakaldır. Bitek portakal almak için çekişe çekişe pazarlık eder.

Eskidenberi tanıdığı olan Müstü Levi'nin de mağazada olduğu bugün, yoldan geçen bir portakalcıyı çağırdı:

— Kaça portakal?
Köylü satıcı:
— Kırkar kuruş... dedi.
Hacı Mümtaz Bey, epiyce bir zaman portakalları karıştırıp içlerinden, en irisini, sulusunu seçtikten sonra:

— Buna otuz kuruş vereyim... dedi.

Satıcı:
— Kırk kuruştan aşağı olmaz! dedi.
— Otuz kuruştan fazla vermem...
— Ben otuzdan aldım beyim...
Hadi otuzbeş ver...

— Otuz...
— Otuzbeş...
— Otuz...
— Otuzikiibuçuğa bıraktım...
— Otuz...

Belki on dakika sıkı bir pazarlık-tan sonra otuz kuruşa portakalı aldı.

Müstü Levi, bakışlarından anladığına göre, dikkatle, merakla Hacı Mümtaz Bey'i incelemekteydi. Mümtaz Bey, portakalı soydu, ortadan ikiye böldü. Daha küçükce olan bölümlü Müstü Levi'ye uzattı:

— Buyrun Müstü Levi...
Müstü Levi, soyulmuş yarım portakalı aldı, dilim dilim yerken:
— Hacı Bey, dedi, maşallah ma-

şallah siz bu kadar çok zenginsiniz, ama bir portakal için nasıl pazarlık ettiğinize şaşıtm kaldım.

Hacı Mümtaz Bey gevrek gevrek güldükten sonra:

— Pazarlık etmeden bişey alırsam bana çok tatsız geliyor da ondan... dedi, şimdi bu portakala adamın istediği parayı verseydim, tadını alamazdım. Ne sulu portakal değil mi Müstü Levi?

Çok cimri olan Müstü Levi bile şaşıtı da:

— Ama çok fakir adamdı, dedi, on kuruş fazla alsan ne çıkardı?

— Öyle deme Müstü Levi, benim için on kuruşun, on liranın önemi yok. Ama ben bikere pazarlıksız bişey almaya alıştıysam, huyum bozulur, sonra büyük alışverişlerde de pazarlık etmem; benim korkum bu, yoksa on kuruşta değiliim... Ben bu on kuruşu nasıl olsa bir dilenciye veririm, hem de sevap işlemiş olurum... İdmanın bozulmasını diye, kırk paralık bişey alsam yine pazarlık ederim; şimdi anladın mı?

Bana kalırsa Müstü Levi'nin Hacı Mümtaz Bey'le ortak olmak iste-yişi, işte bu konuşmadan sonra oldu.

Sonradan öğrendiğime göre Hacı Mümtaz Bey, Müstü Levi'ye demiş ki:

«Benim muhasebecinin ağız çok sıkıdır, gayetle sır saklar bir adamdır; onun için fabrikamızda da çalıştırsak iyi olur.»

Müstü Levi de «Fabrikamızda bütün hesaplarımız çok açık olacak, hiç hiyle yapmayacağız, onun için sır saklar bir muhasebeciye ihtiyacımız olmayacak» demiş. Bunun üzerine Hacı Mümtaz Bey, eksik olmasın, «Muhasebecim çok namuslu adamdır; çünkü onbeş yıldır yanımda çalıştığı halde, bir günden bir güne de aylığı arttır, demedi. Çok sıkıntı çekiyor. Onun için fabrikada da çalışırsa aylığını birkaç kuruş arttırmam da zavallı sıkıntidan kurtulur» demiş.

Daha fabrika kurulmadan işin içindeydim. Hem Hacı Mümtaz Bey'in ticarethanesinde, hem de fabrikada çalışıyordum. Sağolsun Hacı Mümtaz Bey aylığı yüzseksen lira arttırmıştı.

Hacı Mümtaz Bey de, Müstü Levi de dokuma fabrikası için on para sermaye yatırmadılar. Nasıl mı oldu? İkisi de işbilir kişilerdi çünkü.

Biyandan Hacı Mümtaz Bey, biyandan Müstü Levi kiralık bir dokuma fabrikası arıyorlardı. Kendilerinin zamanı az olduğundan, Hacı Mümtaz Bey, benim de kiralık bir fabrika aramamı, söylemişti. Muhasebeci olduğumdan fabrika işlerinden anlamadığımı söyleyince

Müstü Levi «Anlamadığın daha iyi, biz dört duvarla çevrili, üstü çatıyla örtülmüş, kirası çok ucuz bir fabrika arıyoruz, her ne fabrikası olsa işimizi görür» dedi. Hacı Mümtaz Bey, iş saatleri dışında, hem gezip hem de kiralık bir fabrika arayabileceğini söyledi.

Eyüp'te dört tezgâhlı, kirası çok ucuz bir yer buldum, birlikte gidip baktık. Beğendiler ama, pazarlıkta uyuşamadılar. Müstü Levi Tophane'de bir şarap fabrikası bulmuş. Orasını gidip gördük. Ben yolda Hacı Mümtaz Bey'in kulağına yavaşça:

— Şarap fabrikasından nasıl kumaş çıkarılacak? dedim.

— Müstü Levi müthiş bir adamdır, o her şeyi yapar... dedi.

Benim korkum, Müstü Levi'nin Hacı Mümtaz Bey'e kazık atması ihtimali, yoksa bana ne...

Şarap fabrikasını beğendiler ama kirasını çok buldular.

Sonra Hacı Mümtaz Bey Ayvansaray'da bir çivi fabrikası bulmuş. Gidip gördük. Ben yine dayanamadım, Hacı Mümtaz Bey'i uyarmak için:

— Bu çivi makineleri sökülecek, yerine dokuma makineleri konulacak, çok pahaliya çıkar... Yeniden bir fabrika kurulsu daha iyi olmaz mı? dedim.

— Çivi makineleri sökülmeyecek, yerinde kalacak... dedi.

İnsanın aklı durur yani; Çivi makinelerinden kumaş çıkaracaklar...

Ayvansaray'daki fabrika da uygun değildi. Sonra ben Rami'de bir lâtistik fabrikası buldum. Bunu beğendiler ama, adam kirayı para olarak istiyordu. Oysa bizimkiler para vermeyecekler, bono vereceklerdi.

Ensonunda Müstü Levi'nin bulduğu Yedikule'deki kösele fabrikasını kiraladılar. Para vermediler tabii, kira yerine üç aylık bono verdiler. Çünkü, Müstü Levi'yle Hacı Mümtaz Bey'in imzaladıkları bonolar, devletin darphanesinde basılan paradan daha sağlam sayılıyordu.

Kösele fabrikası dersem, adı fabrika... Fabrikadan başka her şeye benziyor, yıkıntı bir yer... Bu eski püskü yıkıntıda nasıl dokuma fabrikası kurulacağını, nereden kumaş çıkarılacağını çok merak ediyordum.

Fabrikanın ön duvarına, üzerinde «Hacı Mümtaz Türksöylü ve Ortaklı Mensucat Fabrikası» yazılı kocaman bir levha astırdılar. Bana da bir çalışma odası gösterdiler. Müstü Levi:

— Hayırlı olsun, artık işe başladık... dedi.

— Nerde? diye sordum.

Hacı Mümtaz:
— İşte burda, dedi, fabrikayı açtık ya...

Yahu, fabrika nerde? Ben içimden, makineler sonra gelecek herhalde diye bekliyordum. Geldi de... Geldi ama, bunlar demirden değil, çark, mil, volan filân gibi bitakım hurda demir parçalarıydı. Bunları üstüste koydular, karmakarışık bişey ortaya çıktı. Bu, hiçbir zaman işlemedi. Çünkü işliyemezdi. Yalnız aradabir üstüste konulan demir parçalardan biri kendiliğinden kayar, devrilir, hemen bunu kaldırıp üstete atarlardı.

Müstü Levi, çok memnun, ellerini birbirine sürterek:

— İşler tamam, dedi, yalnız bize ayak işleri için biri ister.

— Nasıl bir adam Müstü Levi? dedim.

— Çok aptal olacak bir, dedi, ama çok aptal olacak... Hiç bişeye akıl ermeyecek. Sonra okuryazar da olmayacak...

Fabrikada adam arandığı duyulunca çok kişi başvurdu. Bunlar işe alınınsınlar diye bütün hünelerlerini ortaya döküyorlar, çok çalışacaklarını söylüyorlardı. Müstü Levi hiçbirini beğenmedi. Galiba fabrikanın açıldığının beşinci günüydü, bir adam geldi. Biz onu da iş istemeye geldi sanmıştık. Müstü Levi:

— Adın ne? diye sordu adama.

Adam:
— Hı? diye sordu Müstü Levi'ye.

— Adını soruyordum.

— Ne?

— Adım...

— Kimin adını?

— Senin... Senin adın ne?

— Benim mi?

Öyle bir budala ki, karşısındakini çat diye çatlatır.

O soğukkanlı Müstü Levi bile patladı da:

— Senin be, senden başka kim var karşında? Adın ne? diye bağırdı.

Adam bir süre düşündükten sonra:

— Hidir... dedi.

— Hidir!

— Ne var?

— İş mi istiyorsun?

— İş mi?

Müstü Levi ona soruyor, o Müstü Levi'ye soruyor.

— Kim?

— Sen...

— Ben mi?

— Sen... İş istemeye mi?

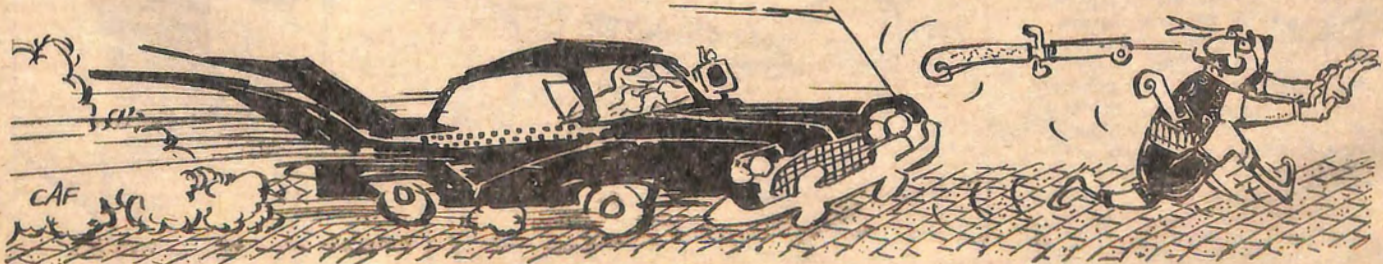
— Ne işi?

Hacı Mümtaz Bey dayanamadı: — Defol git! diye bağırdı.

Hidir döndü, dönerken kolu, masa üstündeki sürahiye çarpıp devirdi, sonra sehpa çarpıp sehpa ile birlikte kendisi de yere devrildi. Bir zaman yerde sehpa ile boğuştu; çünkü kendisini sehpadan bitirli kurtarıp ayağa kalkamıyordu. Sanki sehpa üç aylık canlı bir yaratıktı da yapışmıştı vücudüne. Epi bir zaman sehpa ile altalta üstüste güreştikten sonra ayağa kalkmasıyla duvara yönelmesi bir oldu, cam bölmeye çarpınca:

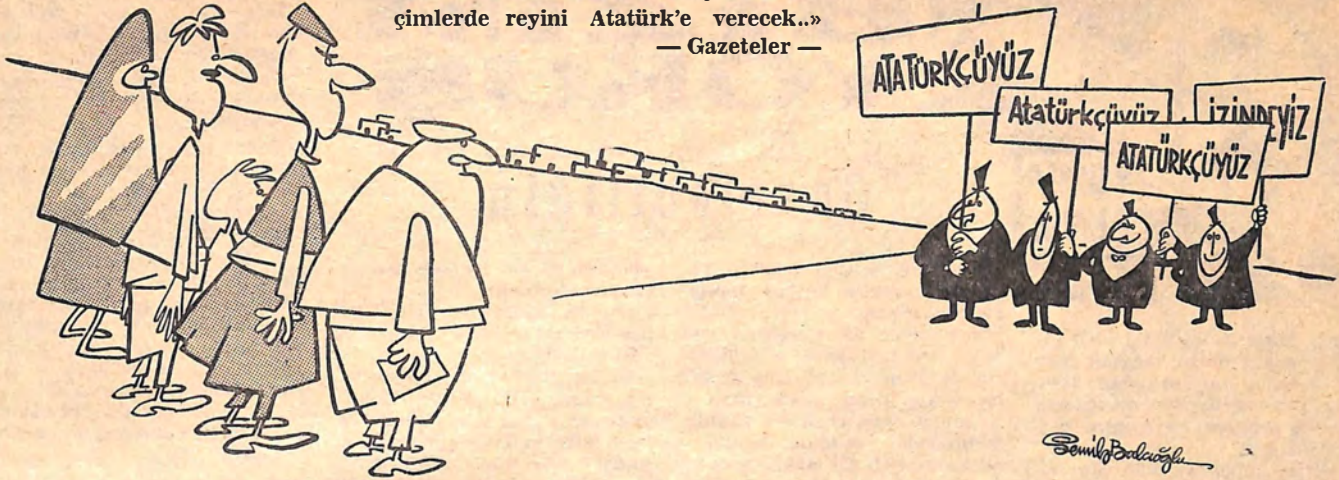
— Kapı nerde? diye sordu.

Trafik kazalarında bir yılda 2843 kişi öldü... — Gazeteler —

Köroğlu — Taksi icat oldu, mertlik bozuldu!

«Politikacılara kızan bir köy halkı seçimlerde reyini Atatürk'e verecek...»
— Gazeteler —

Yazısız

Kahkahalarla gülmekten kapağı gösteremiyorduk.

— Solda! diye bağırırdım.

Sağın soluğu bilmediği için o yana bu yana döndükten sonra merdivenden aşağı veretti kendini. Sonra büyük bir tıngırtı duyuldu. Koşup baktık ki, merdivenin altına boyluboyunca uzanmış. Basamaklardan yuvarlanırken de sakı, kova gibi oralarda her ne varsa, hepsini çarpa çarpa devirmiş.

Müstü Levi:

— Tamam! dedi, işte aradığımız adamı bulduk.

Yahudi şaşırması mıdır nedir...

— Aman Müstü Levi... Bu dangalak yemek yerken ağzını zor bulur...

— İyi ya işte, biz de böylesini arıyorduk...

Hıdır'ı işe aldılar. Hangi işe? Hıdır'ın hiçbir iş gördüğü yok ki... Pardon, her gün birkaç şey devirip, kırmak gibi bir işi var. Verdiği bu kadar zarara karşılık da çok az bir haftalık alıyor.

Müstü Levi:

— Fabrika tamam, hemen çalışmaya başlamalıyız! dedi.

Mensucat Fabrikası üç yıl çalıştı. Ne bir santim iplik girdi, ne bir milim kumaş çıktı. Ama yine de fabrikaydı, hem de kazanan bir fabrika... Bütün işler kâğıt üstünde görülmüyordu. Defterleri ben tutuyordum. Fabrikaya şu kadar bin kilo iplik girdi. Ama hep kâğıt üstünde, fabrikaya giren çıkan yok... Defterde girdi gösterilen iplikler, yine defterde çıktı gösteriliyor: şu kadar bin kilo iplik satıldı. Alıp satıyoruz, alıp satıyoruz, ama hep defterde.

Bir gün Hacı Mümtaz Bey'e:

— Fabrika ne zaman işliyecek? diye sordum.

— İşliyor ya... dedi, biz burda karagöz mü oynatıyoruz yoksa?

İşin içine girdikçe öğreniyordum; bizimki gibi olanlara «Naylon Fabrika» deniliyordu. Gerçekten bir dokuma fabrikası kurup kumaş çıkarılsa, kazanç ancak yüzde beşon olabilecekti. Oysa hiç kumaş dokumadan fabrika yüzde otuz kazanıyordu. Hem de yüzde otuz kazanç defterde gösterilendi; gerçek kazanç çok daha yüksekti.

Müstü Levi'nin neden Hacı Mümtaz Bey'i ortak aldığını sonraları öğrenebilirdim. Çünkü Mümtaz Bey'in, Bakanlıkta çok önemli yerlerde akrabaları, dostları vardı. Böylece Bakanlıktar istedikleri kadar «Tahsis» iplik alma müsaadesi koparabiliyorlardı.

Müstü Levi de, Hacı Mümtaz Bey gibi çok namuslu bir adamdı. Bana sık sık:

— Ben işlerimde katiben hiyle istemem, ticarete namussuzluk ol-

maz... Hesabımız çok düzgün olmalı... derdi.

Çalışmayan ama kazanan fabrikamızın işçileri de vardı ve biz bunlara bordrolara göre düzenli olarak gündeliklerini ödtüyorduk. Haftadan haftaya paralarını almaya gelen sözde dokuma işçileri, hiç çalışmadıkları ya da fabrikanın bahçesinde filân çalıştıkları için ucuza tutulmuşlardı. Bunların gündelikleri, sigorta primleri, fabrikanın kazanç vergisi de tam olarak ödenirdi. Gerçekten hiçbir hiyle yapılmıyordu. Aptal Hıdır'ın bordrodaki görevi de fabrikanın müdürlüğüydü ve yapmadığı bu görev için ayda bin lira alıyordu. Oysa ben iki ayrı yerdeki muhasebeciliğim için dokuzyüz lira almaktaydım.

Fabrikanın üç yıllık kazancı, iki ortaktan her biri için dörder milyon liraydı. Ama bu defterdeki kazançtı. Defter dışı kazancın ne olduğunu bilmiyorum.

Müstü Levi bugün Hacı Mümtaz Bey'e:

— Artık yeter Hacı Bey, dedi, başımız boka girmeden fabrikayı kapatıp hesaplarımızı tasfiye edeceğiz.

Kazancı tatlı bulan Hacı Mümtaz Bey:

— Böyle bir fabrikayı kapatmak gılneh... dedi.

Müstü Levi:

— Kodese girersek bize de gılneh... dedi.

Fabrikayı kapatmaya karar verdiler. Buna en çok benim canım sıkıldı. Çünkü fabrika kapanınca, benim fabrika muhasebeciliği ek görevimden aldığım yüzseksen lira aylık indirilecekti.

Fabrikadaki son günümüzü. Bir tangırtı tungurtu duyuldu. Müstü Levi gülerken:

— Aptal Hıdır geliyor... dedi.

Gerçekten de Hıdır geliyordu. Hıdır odaya girdi, girmesiyle de odanın kapısını kilitledi, anahtarını cebine koydu, geçip koltuğa oturdu: — Yüzbin... dedi.

Hacı Mümtaz hâlâ gülüp duruyordu.

Müstü Levi:

— Ne yüzbini? dedi.

Hıdır bir sigara yakıp yine:

— Yüzbin... diye tekrarladı.

— Ne demek yüzbin?

— Yüzbin...

— Çıkışar!.. Defoll..

Hıdır çok soğukkanlı, hep bitevi «Yüzbin» deyip duruyordu:

Fırıncılar, ekmeğe zam istiyorlar. — Gazeteler —

Yazısız

— Yüzbin...

Ben şaşırılmışım. Hacı Mümtaz'la Müstü Levi'nin gülüşleri yüzlerinde donup kalmıştı.

— Yüzbin...

— Ama Hıdır...

— Yüzbin...

— Hıdır oğlum...

— Yüzbin...

— Kardeşim Hıdır...

Hıdır «Yüzbin» diyor, başka birşey demiyordu. Önce korkutmak istedikler, olmadı. Rica ettiler, olmadı. Yalvardılar, sökmeydi.

— Ama Bay Hıdır, senin bizden alacağın yok ki... Biz senin hakkını fazlasıyla verdik...

Hıdır bacak bacak üstüne atıyordu:

— Yüzbin...

— Vallahi olsa... Yok ki...

Hıdır burnuyla kasayı gösterip yine:

— Yüzbin... dedi.

Baktılar ki olmayacak, Müstü Levi:

— Peki Bay Hıdır, dedi, yarın gel al...

Hıdır yine insanın beynini oyan o bitevi sesle:

— Yüzbin... dedi.

Ensonunda Müstü Levi cebinden bir çek çıkartıp üstüne yüzbin yazdı Hıdır'a uzattı. Çeki almayan Hıdır yine:

— Yüzbin... dedi.

Müstü Levi kasayı açtı, çıkardı paraları Hıdır'ın avucuna saydı. Hesaplarında hiç hiyle yapmayan Müstü Levi o gün hiyle yaptı. Hıdır'a yüzbin diye, doksanbin lira verdi. Hıdır'ın avucuna paraları sayarak koyuyordu ama, Hıdır o kadar çok sayı bilmediğinden, onbin lira kazık yemişti.

Hıdır paraları aldı, anahtarla kapıyı açıp, Allasmaladık bile demeden çekip gitti. Müstü Levi:

— Tüh... dedi, herifin eline yüzler lira koyup biner biner sayabilirdim ama sonradan aklım başıma geldi.

Fabrika kapandı. Ben yine Hacı Mümtaz Bey'in ticarethanesinde çalışıyordum.

***
Hıdır sonradan milyoner oldu. Şimdi çok zengindir... O kadar aptal adam nasıl mı milyoner oldu? Hahahhah... Zengin olmak için akıl istemez ki, para ister; bikere yüzbin oldu mu gerisi kolay... Marifet, ilk yüzbini bulmakta. Yok canım, akıllandı filân yok, yine eskisi gibi aptal... Ama emrinde birçok akıllı adam çalışıp, herifin milyonlarını arttırmak için kafa patlatıyorlar. Adını da değiştirdi. Nüfus kâğıdında göbek adı olarak Rıza yazılmış. Şimdi Rıza Bey oldu. Ama onu piyasada Naylon Rıza diye tanırırlar...

Aziz NESİN

5

BİZİM YOKUŞ

Gazeteciliğim

BİZİM Yokuş'a iki yeni kö-nuk gelmişti. İki eski dost-tu bu iki yeni konuk. Gün-lük bir gazete çıkaracaklar. Henüz ordusuz Anadolu'yu des-teklemek için.

Bizim Yokuş'u bilirsiniz, çı-karken, sağda çatalanır: Dar yokuş, Akşam gazetesine doğru yönelir, Cemal Nadir sokağını bir yanına alarak.. Geniş yokuş, Vilâyet konağına uzanır.

Yeni çıkacak gazete, bu dar yokuş üstünde idi, soldaki Ülkü matbaasında. 70x100 iki düz ma-kinede basılacaktı: İç yüzü bi-rinde, dış yüzü öbüründe. O za-manki baskılar belli: Üç, beş bin arası. Şimdiki rotatifler, bir dön-meğe başladı mı bozuk veriyor bu kadar!

Gazetenin adı mı?.. Söyliye-mem!

Çıkaranlar mı?.. Onu hiç söy-liyemem!.. İkisi de — çok yaşa-sınlar inşallah — hayatta: Biri sekseni aştı, biri doksanı!

Ben, sairlikten yazarlığa, işte bu gazetede başladım.

Yazı İşleri Müdürümüz İlha-mi Safa'dı. Peyami'nin ağabey-si. Kısaca boylu, tıknaz, etli yüz-lü, kalın dudaklı, yeşil-mavi ka-rışımı ışıltılı gözleri bir gençti İlhami. Uysaldı, neşeliydi, hoş-tu. Bir çocuk tarafı vardı, ona pek yakışan. İnanıverirdi her

duyduğuna. İşittiği haberin ya-lan çıkmasından korkar, incele-mek istemezdi.

Yardımcısı Ali Çocuk'tu. Ne-den Çocuk demişlerdi ona, bilmi-yorum. Tam tersiydi İlhami'nin: Her şeyin aslını araştırırdı.

Yaman gazeteciydi Ali Çocuk: Gördüğünü, işittiğini, okuduğu-nu unutmazdı bir daha. Ne sor-sanız cevabını alırdınız: Asya'da bir dağın yüksekliği.. Bir eski generalin adı.. Bir meydan sava-şının tarihi.. Meşhur sairlerin, ünlü bestecilerin sevgilileri...

İlhami, günde kırk kere ses-lenirdi ona:

— Ali Çocuk... İngiliz Başveki-linin adı ne idi?

— Ali Çocuk... Kaç vilâyetimiz var bizim?

— Ali Çocuk... Gürzon nasıl yazılır?

Ne tatlı şakalar yapıyor, ne sevimli hikâyeler uyduruluyordu bu karşılıklı konuşmalar üstü-ne... Bir gün, tam yazının al-tına imzasını atarken, İlhami Ali Çocuk'a seslenmiş:

— Ali Çocuk... İlhami «Ha» ile mi yazılır «Hi» ile mi?..

(Arap harflerini bilmiyen genç-lerimiz için açıklayım: Eski al-fabemizde «H» sesini veren üç harf vardı «He» «Ha» «Hi»... İlhami, He ile yazılırdı. Bizim Yo-kuş, İlhami'nin kendi adını ya-zamayacak kadar cahil olduğunu anlatmak için uydurmuştu bu hikâyeyi. Ama o alırmaz, böyle

şakaları, gözleri kahkahadan ya-şarak dinlerdi...

İşte bu kadronun içinde ye-tişecektim ben. Asıl işim gece sekreterliği idi.

Evden bir karyola, bir yatak, bir yorgan, iki yastık taşıdık matbaaya. Üst katın büyük sala-nu ikiye bölünmüştü ortadan: Yarısı mürettiphane idi, yarısı yazı işleri. Ara yere, kâğıt san-dıklarının tahtalarından yongalı duvarlar çekilmişti yarım ya-rım. Yatak odamı bu bölmeler-den birinde kurdum.

Sabahleyin Yokuş'un kahvecisi çayımı getiriyordu odama. Cum-huriyetin ilân işleri müdürü rah-metli Sadi Erksan, mini mini, kırmızı yüzlü, fındık burunlu cin gözlü bir çocuğu yanımda-da. O bakkala koşar, ekmek, peynir alırdı bana. Kahvaltımı, üstü mürekkep lekeli eski bir masada yapar, işe başladım. Sağdan soldan gelen küçük ha-berleri okumak, düzeltmek, baş-lık atmak benim işimdi. Gecele-ri, matbaanın tek adamı idim...

Bu arkadaşlık on gün sürdü ancak. İlhami ayrıldı gazeteden: İki ortakla homurtulu bir ko-nuşmadan sonra... Ertesi gün Ali Çocuk da gelmedi.

Yapıyalmıştım!

İki ortak, biri sağ, biri sol omuzumu okşıyarak beni poh-pohladılar:

— Sen daha iyi yaparsın onlar-dan!

Kolları sıvadım.

Gazetenin romanı yoktu. Be-nim «Kör düğüm» isimli piyesi-mi tefrikaya başladım.

Gazetenin müşahhihi yoktu. Tashihleri de ben yapıvermiye başladım.

Onbeş gün, yirmi gün geçti böyle. Annemden aldığım para bitmişti artık. Bana ne aylık ve-receklerini de bilmiyordum. Bir akşam, büyük patrona:

— Acaba, maaşıma karşılık... Diyecek oldum. Telâşla sözümü kesti: Biraz sabretmeli idi Yusuf Ziya.. Kâğıt parasını günü gü-nüne buluyorlardı ancak.. Daha dün, küçük patron altın tabaka-sını rehine koymuştu.. Ama ya-kında ferahlıyacaktık. Anadolu'dan binlerce abone gelecekti!

Bizim Yokuş'ta, itibarımı ye-meye başladım. Çaylar da vere-siye geliyordu, yumurtalı piyaz-lar da, çiğ tavalı da...

Bu da bir hafta sürdü ancak. Çay, Türk Yurdu'nda içtim bir sabah: Toktamış'tan... Ama öğ-le yemeğini ne yapacaktım? Ak-şam ne olacaktı? Ertesi gün? Daha ertesi gün?

Masamın başında içim ezgin, tashihlere bakıyordum. Bir tep-si geçti kapımın önünden: Ali efendi lokantasının matbaalara yemek taşıyan garsonu, sağ ko-lunu omuz başı hizasına kaldır-mış, salınarak büyük patronun odasına girdi, çıktı.

Gözüm dönmüştü birdenbire: Ben buraya yatağımı, yorganımı getirmiştim evimden. Gecem, gündüzüm burada geçiyordu. Parasız çalışırdım belki, ama onlar aç çalışmamı, susuz çalış-mamı da istiyorlardı benden...

Garsonun çıktığı odaya öfke ile girdim. Üç kap yemekle bir şişe su vardı tepside: İspanak yumurtalı, pilâv, kaymaklı el-ma kompostosu...

Daha çatalı bile eline alma-mıştı büyük patron. Selâm ver-medem, yüzüne bakmadan, tek kelime söylemeden, hızla eğil-dim, tepsiyi iki yanından tut-tum, kaldırdım ve sert adımlar-la aldım, götürdüm odama...

Çat çıkmadı. Kapım ardına ka-dar açık, oturdum masamın ba-sına ve ağır ağır, sindire sindi-re, bir aylık emeğimin ekmeği-ni yedim...

Tabaklar boşalmış, karnım doymuştu. Bekliyordum, gelsin, bir şey söylesin, bağırsın, gül-sün, okşasın, tokatlasın diye... Gelmiyordu... Ölmüş müydü yoksa?

Küçük odamda, bir aşağı, bir yukarı dolaştım, durdum, düşündüm dakikalarca. Avu-cumda bir kafatası eksikti ya-lınız: «Olmak veya olmamak... İşte bütün mesele» demek için!

Hayır, artık oturamaz, artık çalışamazdım burada...

Koridora çıktım ve aralık ka-pıdan başımı uzatıp seslendim içeriye:

— Allahısmarladık efendim... Bir aylık emeğimin karşılığını bir öğünde yedim, bitirdim... Teşekkür ederim lütfunuza!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Günlük çıkarıcılar!

Vatandaş — Memlekette iki büyük parti var, Bay Rufat: Halk Partisi ile Adalet Partisi...

— Halk Partisine bakarsan Adalet Partisi felâket...

— Adalet Partisine bakarsan Halk Partisi bütün fenâlıkların kaynağı... Sen bu işe ne dersin?

Bay Rufat — Hiiiç, koskoca siyaset adamları yalan söyleyecek değiller ya! Her iki tarafın söyledikleri de doğrudur derim.

ANKARA MEKTUBU

GÜNÜN PORTRERLERİ:

İsmail Rüştü Aksal

zına geleni söylüyordu. Ağzına gelen herkesin bazan sefirin lehindeydi. Sefir de zaten, söyleneni duymak için deliği tukamamıştı.

İsmail Rüştü Aksal, sekreterin odasına her girdiğinde sefiri (Rauf Orbay'dı) övüyor ve ondan bahsederken «sefir beyefendiden» katıyen düşünüyordu. Bu, insan tabii ki insandır, «sefir beyefendinin kalbine» serinlikler serpiyordu... Ceviz ağacı gölgesince, oh!..

Ankara'ya çağrılınca bu hürmet-kâr delikanlıya:

— «Ben sağ sen selâmet, ben Baş-

bakan sen Maliye Bakanı» demişti. Formülü başka türlü kullanmıştı amma düşüncesi buydu.

Evdeki hesap çarşıya uymadı. Rauf Orbay hükümetin başına geçmedi. Aksal da ikinci defa askere aldılar. Levazım sınıfındandı. Bir süre Ankara sokakları, elma yanaklı bir levazım teğmeni gördü. Terhisten sonra da, Ticaret Vekâleti, teftiş heyeti başkanı oldu.

Seçim zamanıydı. Ama genel seçim değil, ara seçimi. Kazanamadı. 46 seçiminin CHP. adayı olarak kazandı. Halit Nazmi Kışmırın ölü-

münden sonra, Maliye Vekili oldu. Kısa sürdü bu vekillik: 50 seçimleri son verdi bakanlığına.

Maliye Vekilliği, Maliye Vekilliği hakkında fikir verecek kadar uzun sürmedi.

O günden bu yana, hiçbir ana mesele hakkında fikir yürütmemiştir... E, az dirayet mi bu!

Karakteri:

İki yıllık İngilteresini unutmayın... Gülek gibi popüler bir genel sekreter olmasına manidir.

Atatürk'ten bu yana, CHP. saflarında başarıya ulaşmak için gereken şeyi becerebilmiştir. İnönüye kendini tutturmak... İnönüye, «ak-satmadan» insan kendini nasıl tutturur?.. Nasıl tutturur ki?

Aksalın amacı, İngiliz usulü gene, «Eldes State Man», yani bir sürü parlak hizmetten sonra bir köşeye çekilip, eli öpülen, akıl danışılan eski devlet adamı olmak... Bunun için yaşlandığı zaman bir tek eksik olacaktı: Parlak hizmetler, amma orasını telâfi ederiz.. Etmez miyiz?..

Demokrasi dünyasında böyle adamlar vardır: Loyd Corc, Hoover, Spaak, Churchill. Monarşist dünyada da vardır:

Norveç kralı Haakon, İsveç kralı Gustave gibi...

Dostumuz Aksalın amacı işte budur. Ve seçtiği yol, sükkuttur!

Memleketin ana derterleri hakkında düşünceleri varsa, Kıbrıs konusuydu, vergi reformuydu, toprak reformuydu, beş yıllık plândı, bunları açıklayacağı zaman gelecek mi bilemiyoruz. Herhalde çok anlayışsızlık görüyor ki açıklayamıyor!

Bir hikâye ile bitirelim bari:

Bir devrede Millet Meclisinde bir milletvekili varmış. Kerli ferli, İngiliz kumasından elbiseli. Hiç mi hiç söz almazmış. Almaz almaz. Keyfi misin? Bir gün bir tartışma kızırmış Mecliste. Aleyhte olanlar, lehte olanlar birbirlerine girmişler. En şiddetli anda, her zaman sükküt eden bu «afili» milletvekilinin söz istediği görülmüş. Herkes tartışmayı unutmuş, yumurtlayacağı hikmetten bi'kırıntı kaybetmemek için... Bu dolgun adam tabii ki tuttuğu tarafı göklere salacak, tutmadığı tarafı da yerin dibine... Deriini bir sükküt, saygı duruşuna benzeyen bir sükkütta konuşmuş adam:

— «Reis bey, demiş, reis bey!.. Hava çok sıcak.. Pencereleleri açtıralım!»

Aksal'ın da: «Reis bey... Pencereleleri açın»ın duydu millet yirmibeş senedenberi ve onu müka'fatlandırdı...

İsmail bey, hava sıcak ve pencereler de açık şimdi. N'oolur, fikir de girsin azıcık... Fikir!

Nimet ARZIK

7

Konya'da baltadan kurtulan bir ağaca madalya takıldı!

Bu düşün başka düşünler gibi değildi. Yaşlı bir beyin kolunda ağır adımlarla yürüyen gelin, bir sultanı, bir laleydi, bir buluttu, bir rüyaydı.

Eski Halkevinin büyük salonunda oluyordu tören. Siyasi devrin, diplomati, sosyetesini hazırdı. Dev çiçek sepetleri baygın ve kokulu mutluluk mesajları saçıyorlardı etrafa.

Evlenen çünküm, zamanın Maliye Bakanı Aksaldı. Elma yanaklı, yayık silüetli genç bir adamdı o zaman.

Kapıda iki tarafın akrabaları dizilmişti. Gelininkiler son derece Avrupalıydılar. Güvenciler son derece oryantal. Ve dağıldı davetliler...

Aradan kaç sene aktı bilmem. Bugün o elma yanaklı Maliye Bakanı CHP'nin kodamanlarından. Kodaman olarak başladı, kodaman olarak kaldı, kodaman olarak sürececek...

Yalnız elma elma yanakları yoktur artık, hangimizde kaldı ki herhangi bir pembelik. Hicap pembeliği bile kalmadı, bunca mutlulukta!.. Kaldı mı?

Tarihçe:

Sene... Gene mutlu senelerden 1942. Bu sırada, Türkiye İngiltere'den 30 milyonluk bir silah kredisi alıyor. Hesabını tutacak bizden biri lazımdı... Bir Maliye müfettişi... Bulunuyor: Tabii İngilizceden habersiz. İş daha ciddi tutmak için, dışarıya gönderilecekleri lisan bilmez seçmek o zamanın da âdetiydi.

Aksal (seçilen oydu), bu habersizliği öylesine giderecekti ki, yalnız İngilizin lisanını değil, yaşama stilini de kalan ömrünce benimsiyecekti... Bugün bile 25 sene önce, Londra'da diktirdiği, sarı deve tüyünden paltosu hâlâ terketmemiştir!

Büyük adam olacağı her sözünden belliydi. Sözlerinin bi'tanesi:

«— Buraya beni gönderecekleri tabiiydi. Çünkü benden başkasını gönderemezlerdi!» (Yani, Maliyecinin en mümtazı özümüdür özümüdür özüm!)

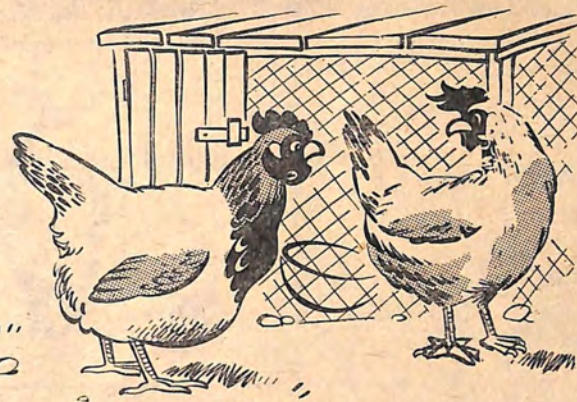
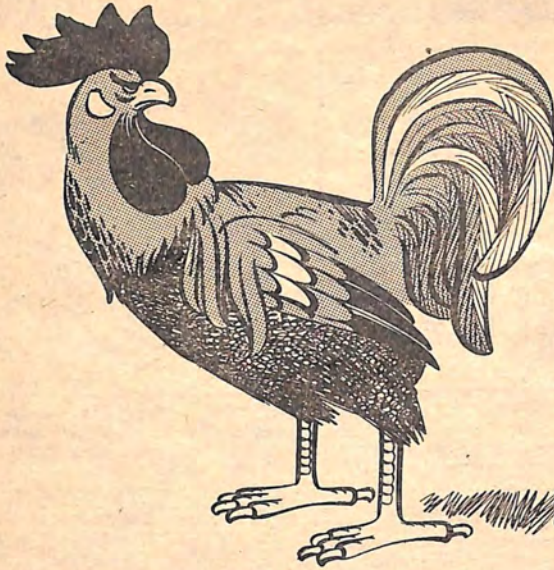
Diğer koleğleri için ettiği laflardan da belliydi büyük adam olacağı:

— «Ekrem» derdi, Alican için: «Mahdud kabiliyette bir maliyecidir!»

E tamamıyla yalan mı? Tamamıyla doğru değilse bile...

Londradaki sefaret binasında bir delik vardı. Alman bombaları açmıştı. Elçinin odasıyla sekreterin odasının arasındaki kapıda açılmıştı penceredemsi. Bilmiyen pek farketmiyordu. Aksal dirayetiyle bu deliği keşfetmişti.

Sekreterin odasında herkes ağ-

Horoz — Şu sürtüklere bak, yumurtalarını Amerikalılar yiyor diye kurumlarından durulmuyor!

YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN

PAZARTESİ

Ayakkabı

Bir Türk ayakkabıcısı İtalya'da beşinci defa birinci olmuş. Bu başarı İsmail Cevat adında bir vatandaşımızın... Kendisini tebrik ederiz.

Biz Türkler istidatlı insanlarız vesellâm... Düşünün, iki vatandaşına bir pabuç düşen bir ülkenin ayakkabıcısı Avrupa'da birincilik alıyor. Bu ne demektir?

Ve bu tuhaflıklar ülkesinde köylümüz ayağında çarıkla yasharken Beyoğlu vitrinlerinde dünyanın en şık iskarpinlerini görmek bizi şaşırtmıyor. İstidatlı milletiz, cın gibi insanlarız, ama, gel gör ki meziyetlerimizi değerlendirecek b r i d ü zen kuramışız.

Hem kunduracı İsmail Cevat'ın şampiyonluğu bizi Divan edebiyatına kadar da götürüyor. Ne demiş sair:

Buseden pabuş giydirdim o nermi pâyine
(Bugünkü dille: Öptükten papuç giydirdim o yumuşacık ayağına...)

Demek ki dedelerimiz ayağa büyük değer verirmiş... Hatta ayağa değil yalnız; ayakkabıya... Der ki Atalar sözü:

Ayakkabı dar olunca dünya geniş olmuş ne fayda!

Ve ayrıca ayağa göre bir sürü öğüt:

— Ayağını yorganına göre uzat.
— Ayağını sıcak tut başını serin.

— Ayak postal baş püskül, sonradan görme ne müşkül.

— Ayak almadık taş olmaz, başa gelmedik iş olmaz.

— Ayak gitnese, el getirmez.

Bir de ayağın mecazi anlamı var. «Ayak takımı» denir, «iş ayağa düştü» denir.

«Ayaklar baş oldu» da, ondan böyle olduk... denir.

İster ayaklar baş olsun, ister başlar ayak, her zaman ayakkabıya ihtiyacı vardır insanın.

Ve her insanın da ayakkabısı numara numaradır. Bizim halkımız ayaklar baş olsa da baş-

lar ayak olsa da, hep ayak numaralarına bakar. Alışmıştır çünkü... İnsanların ayak numaralarına göre numara vermeye...

SALI

Anne ata ot!

Türk Veteriner Hekimleri İkinci Başkanı Osman Koçtürk demiş ki:

— Et zekâyı geliştirir. Çok et yiyen insanların hastalıklara karşı direnci artar, ömrü uzar, entellektüel güç artar.

Hay ömrüne bereket doktor!.. Şimdi ne zaman mis gibi döner kebabi kokan bir lokantanın önünden geçsek şöyle çağıracağız:

— Dönere buyrun baylar, zekâyı geliştirir!
Ve artık kebab yemeğe davet de şöyle olacak:

— Ne dersiniz, zekânızı bir parça geliştirelim mi?

Ne yazık ki et fiyatları yükseldikçe de zekâyı geliştirmek için imkânlar azalacak. Zaten evine ayda bir kilo kıyma alamayan beş çocuklu memur ne yapacak?

İki ayda iki yüz gram et görmeyen işçocuğu ne haltececek?

Gerçi sayın Doktor Osman Koçtürk:

— Et zekâyı geliştirir... demiş ama, halk arasında aptal olanlara:

— Et kafalı... da denir.

Ve eskiden babalar analar, çocuklarını öğretmene:

— Eti senin kemiği benim... diye teslim ederlerdi.

Yani içinden çıkılır gibi değil bu iş... Zekâyı geliştirmeyi bir yana bıraktık, şöyle köfte, şiş kebabi, döner kokusuna hasret kalmış nice vatandaş var ki onlara «et yeyin» demek Mari Antuanet'in eklemek isteyen halka «Eklemek yoksa pasta yiyiniz» demesine benziyor.

Ve bu sebeptendir ki zekâyı ne kadar artırırsa artırsın vatandaşlarımıza et tavsiye etmek pek zekice bir iş sayılmaz.

ÇARŞAMBA

Çingene usulü

Bir çingene yaz vakti göğsü

bağrı açık gezerken rüzgâr tatlı tatlı esince bağrına vurur bağırır:

— Es mübarek es! Şu aslanın göğsüne es!

Ve kışın da rüzgâr acı acı esince, mazlum tavrını takınır, âdeta ağlar:

— Buldun ya zebun çingeneyi, es bakalım!

Fıkra güzeldir. Kime isterse-niz ona yakıştırın!

PERŞEMBE

İşimiz yok!

Gazetelerde bir haber: — Güngören köyünde 230 gecekondu yıkıldı!

Her ülkenin bir mesken siyaseti olur. Bizim ülkemizde mesken politikası gecekondu üzerine... Şöyle ki:

Halk gecekondu yapar. İdare yıkar.

Halk gecekondu yapar. İdare yıkar.

Halk gecekondu yapar. İdare yıkar.

Ve halk yapabildiği kadar yapar, idare yıkabildiği kadar yıkar.

«Yıkar»... deyince aklımıza Baba Erenlerin meşhur fıkrası geldi. Baba'nın gömleği kirli imiş.

— Yıkasana... demişler.

— Gene kirlenir... demiş.

— Gene yıkarsın...

— Gene kirlenir...

— Gene yıkarsın...

— Biz gömlek yıkamağa gelmedik bu dünyaya... diye kesip atmış Baba Erenler.

O gömlek yıkamağa gelmemiş ama, bizim iktidarlar anlaşılan gecekondu yıkamağa gelmişler. Yetişemiyorlar da yıkmaya...

Baksanıza dağ taş gecekondu dolu.

Dávayı köktünden çözümlmek için tedbir almak dururken ev yıkmakla mesken işi biter mi?

CUMA

Petrol

Siyaset pazarına yeni çıkan bir politikacıymış yabancı şirketlerin durumlarını savunarak petrollerimizin millileştirilmesine

karşı duruyor:

— Kanunla verilmiş hakları gaspedemeyiz... diyor.

Bu ne biçim iştir! Memleket bizim memleket, petrol bizim petrol, madenler bizim madenler... Kimin malını kimden gaspediyoruz?

Hey gidi Atatürk Türkiyeşi hey... Bu hale mi gelecektin?

CUMARTESİ

Tövbe, tövbe...

Ankara'da Milliyetçi Öğretmenler Derneğinde konuşan Milli Eğitim Bakanı Cihat Bilgehan:

— Öğretmenler Allahtan sonra en hürmete lâyık insanlardır... demiş.

Biz orada olsaydık, şöyle seslenirdik Bilgehan'a:

— Bırak böyle konuşmayı da önce öğretmenlerin insan gibi yaşamasını sağla sayın Bakan!

PAZAR

Alkol ve sigara

Gazetelerde her gün alkolün ve sigaranın zararlarına dair yazılar çıkıyor. Gene de tütünçüler harıl harıl satış yapıyor, gene de meyhaneler ağzına kadar dolu.

Anlaşılan insanlar keyifleri pahasına hayatlarını tehlikeye atmaktan sakınca görmüyorlar.

Neyzen Tefvik için bir fıkrası anlatılır. Üstad bir gün nasılsa Yeşilay cemiyetinin tertiple-diği bir konuşmada bulunmuş.

Genç doktorlardan biri ateşli konuşmasını şöyle bitirmiş:

— Sayın misafirler, içtiğiniz her kadeh ömrünüzü bir gün eksiltir. Tıp ve bilim böyle söy-lüyor.

Doktor büyük bir alıks içinde kürsüden ayrılrken Neyzen Tefvik çığlığı basar.

— Of yandım dostlar, öldüm!

Yakınında bulunanlar teâşla:

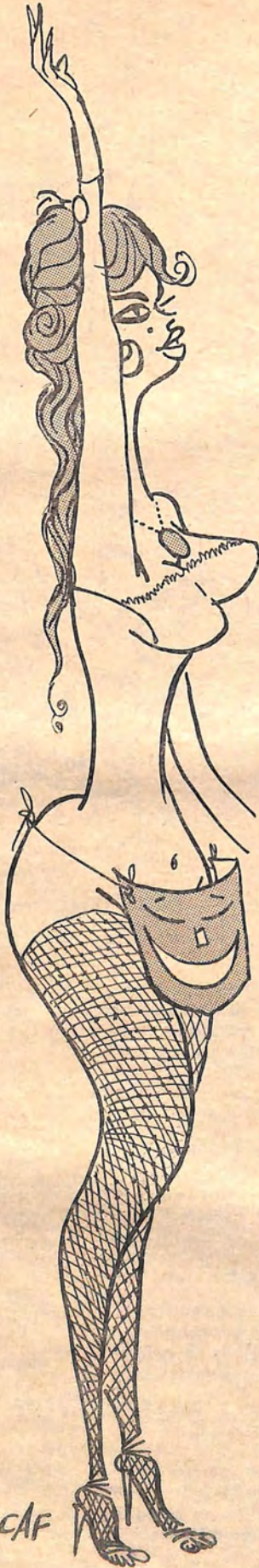
— Aman üstad hayrola ne oldu birden.

— Ne mi oldu, doktorun sözünü dinledikten sonra bir de hesap ettim ki ben öleli tam kırk yıl olmuş.

YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN

YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN

YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN

Yazısız

PADİŞAH sadrazâmın başını yemeğe niyetlenmişti. Kendinden önceki padişahlar da çoğu zaman, protokolda ikinci sırayı alan, koskocaman mühürlü, iri kavuklu, gür bıyıklı, helle kulaklı zatın çalmasına daha fazla dayanamıyorlar; cellâda sesleniyorlardı:

— Urun kellesini, söyletmen... Kelleyi alabilmek için bir se-

bep yaratmak, boynu kıldan ince hale getirmek lazımdı. Donanmanın en zayıf olduğu bir zamanda, sadrazâmı huzura kabul eylemiş, Ceneviz bayrağının dalgalandığı Akdenizdeki küçük bir noktayı işaret ederek irade-i seniye-yi tebliğ eylemişti:

— Paşa, tiz vakitte bu ada, memaliki Osmaniyeye katıl!

Sadrazâm etek öperek:

— Ferman padişahımın, ada, cenab-ı Allahın izinleriyle biz zümdür, demiş, birkaç eski mavna, kırık dökük çatana ile adayı önce muhasara, sonra zaptetmişti.

Padişah, iri gövdenin üzerinde azametli duran bu kelleyi yerli yerinde gördükçe içine sıkıntılar giriyor, rahatı kaçıyor. Ülemanın katline ferman verebilmesi için açık vermesi, başarısızlığa uğraması gerekli idi. Bir gün:

— Baka, sadrazâm, dedi, Nemsenin elinden Akerman kalesini alasuz. Kurban bayramında kale üzerinde saltanatımızın sancağı dalgalansa..

Başvezir bu kez kelleyi kaybetmişti sağlama.. Azametli kafa gövdenin üzerinde iğreti duruyordu artık.. Cellât gövdeye es-kici çirisi ile tutturulmuş olan bu kelleyi yere düşürmekte güçlük çekmezdi. Zira, ordu işaret edilen kaleye mecburi yürüyüşle 15 günde varabilirdi. Bayrama da o kadar zaman vardı. Lâkin çıkmayan canda ümit vardır, demezler mi? Sadrazâm ordusu ile yola koyulmuştu ki, haberciler yanına seğırttiler. Kalenin kumandanı ordunun yola çıktığını duyunca kendiliğinden Osmanlı bayrağını kaleye çekmiş, sadece o vilâyetin valiliğine tayinini rica ediyordu.

Kelle yine boşlukta kalmıştı. Padişah bu sefer savaşı değil de, zekâsını ortaya atmaya uygun gördü. Sadrazâmı çağırttı:

— Gösterdiğin yararlığa karşılık bu küçük kuzuyu sana hediye ediyorum, dedi. Bu kuzuyu dokuz ay besleyecek, yedirip içireceksin. Açlıktan ölürsa kellen gider. Dokuz ayın hitamında kantara uracağım. Şimdiki vezninden bir dirhem fazla gelirse, yine kafanı urdururum...

Sadrazâm kucağına verilen sevimli kuzuyu okşaya okşaya evine geldi. Kendisini kapıda karşılayan karısına verdi:

— İşte sana iki kurbanlık.. dedi. Dokuz ay sonra bu kuzudan önce ben kurban edilmiş olacağım. Padişah efendimiz bu kuzuyu 9 ay besleyecek, yedirip içireceksin, 9 ay sonra bir dirhem artış olursa başını uçurturum, dedi. 9 ay sonra şu gördüğün kuzu kocaman koyun olacak. Okkasının artmamasına imkân var mı?

Bergüzar zeki kadındı:

— Elbet bir çaresini buluruz, paşam, dedi. Bu kuzuyu usaklara verelim ahıra bağlasınlar. Emir buyur, ormandan canlı bir de kurt yakalasınlar.

Ertesi günü bulunan kurt ta getirilip, küçük kuzunun karşısına bağlandı. Kuzu karşısında bağlı duran kocaman kurdu gördükçe korkudan titriyor, önüne konulan taze otları isteksiz yiyordu. Aradan aylar geçtiği halde kuzucağız bir türlü palazlanıp, semiremiyordu. Böylece aradan 9 ay geçtiği halde hayvan ilk günlük kilosunu muhafaza ediyordu.

9 aylık sürenin son bulmasında padişah kuzuyu istetti. Huzurda çekisi yapıldı. 9 ay içinde bir okka bile artmamıştı. Padişah, gözlerini açarak Sadrazâmın üzerine yürüdü:

— Bre paşa, dedi, nasıl olur bu? İn misin cin misin necap beni âdemsin sen? Dokuz ay içinde kuzunun yidiği, içtiği ne-reye gitti? Aç bırakmış olsaydın bu günedek ölmüş olması lâzımdı.. İşin içyüzünü açıklarsan kelleni bağışlarım.

Sadrazâm:

— Efendimiz, dedi, bizim hatun cariyeniz, benim kellemi kurtarmak için bu mucizeyi yarattı.

Padişahın iradesi ile çağırılan Bergüzar, olayı anlattı:

— Kuzunun karşısına bir kurt bağlattım. Böylelikle hayvanın okka almasını önledim, dedi.

— Onu biliyoruz. Kurt işi nereden aklına geldi? Bunu öğrenmek isteriz.

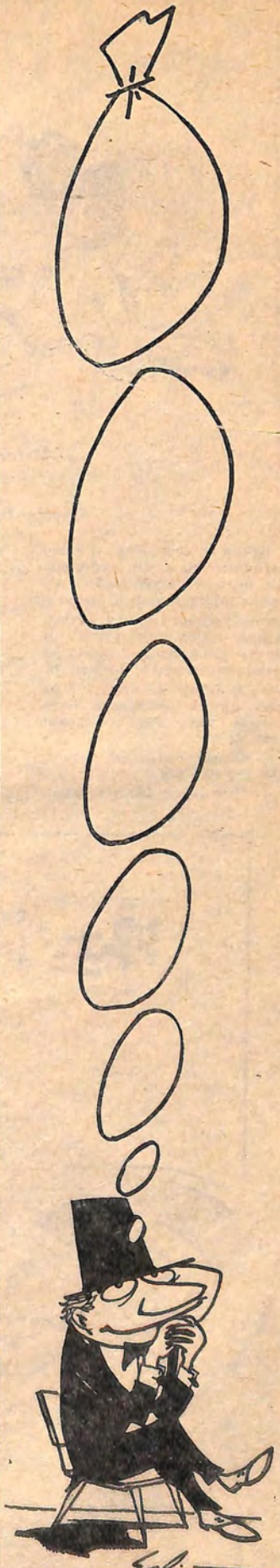
— Padişahım, bu tecrübeyi önce kendimde etmiştim. Kız iken tam 50 okka geliyordum. Halbuki o zaman fakirdik, babam hasırcılık yapmak suretile kıt kanaat bizi geçindirirdi. Sonra paşa efendi ile evlendik. Koskoca sarayda oturuyor, en usta aşçıların pişirdiği yemekleri yiyordum. Cariyeler elimi soğuk sudan sıcağa sokturuyorlardı. Aradan 20 yıl geçti. Okkamda bir dirhem artış olmamıştı. Kaynamamı her dakika karşında gördükçe et üstüne et koyamıyordum. Emri şahaneyi duyunca, kurt aklıma geldi. Kaynanamın yerine kurt bağlattım kuzunun karşısına..

Padişah Sadrazâma döndü:

— Sende bu kari varken, benim kellem gider de, seninki dibe bağ şamandıra gibi yerinde durur. Tiz möhürü bırakıp, gözümden irak olasın. Seni Urumeline vali tayin ettim. Yalnız bir şartla. Annen olacak cadaloğ burada kalacak. Ki, hanımının yidiği kendine yarasın...

Burhan ESEN

Yazısız

— Bizimki tabiata âşık... Çiçeklere bayılıyor!

Vazife taksimi

Küçük mektep çocukları kampa çıktılar; bir sabah öğretmen hiç iş yapmağa yanaşmayan Osman'ı mutfaka yolladı, arkadaşlarına yardım etmesini söyledi. Birkaç dakika sonra mutfak çadırına giren hoca, Osman'ı ellerini kavuşturmuş, biriken bir sürü iş içinde iki ayağı bir pabuca girmiş arkadaşını seyrederken bulur; kollarını çatıp sert bir sesle:

— Osman, bu ne hal. Hiçbir şey yaptığın yok... der.

— Kim demiş bir şey yapmı-

yorum diye; işi taksim ettik: o soğan doğruyor...

— Peki sen?

— Ben mi? Ben de ağlıyorum...

Bikini

Genç kadın arkadaşına:

— Bugün denize girmiyecek misin?

— Hayır, mayom yok.

— Ne oldu mayona?

— Güve yedi..

— Bu kadar şey onu doyurur mu mutlaka rejim yapıyordur!..

Adamına göre

Evin hanımı aşçısına:

— Bugün öğle yemeğine davetliniz var..

Deyince, aşçı sordu:

— Bir daha gelmelerini mi istiyorsunuz, yoksa sentimize hiç uğramamalarını mı?

Unutkanlık

Doktor, hastasına sordu:

— Unutkanlık için verdiğim ilacın faydasını gördün mü?

— Eh biraz.. Mesela şimdi bir şey unuttuğumu hatırlıyorum, fakat ne olduğunu bilmiyorum!..

Birinci

İki genç kız arasında:

— Güzellik müsabakasından ne yaptın?

— Birincisiydim..

— Yarışmanın mı?

— Hayır, yarışma salonunu terkedenlerin..

— Yazık.. Biraz önce gelmeliydi

— Hayır, yanlış numara çevirdiniz herhalde... Randevu defterimde Osman Çakır diye kimse yok!..

İdare, ferde göre refah imkânı sunmuş,
Mutlu yaşayış bizim, sorumluluk onunmuş,
Vatandaş ekonomik gelişmeden memnunmuş...
Hiç aklın olmağa da inanasın bu lâfa,

Nato kafa!..

***

Örümcek ağlarına nasıl denir tentene?
Sarılalım mı yani diri diri kefene?
Hep çene, daim çene, nakıs ve zait çene...
Yumurtlanan cevheri göstermeli sarrafa,

Nato kafa!..

***

Biziz devrim çağının öz mebusu dediler,
Ütekiler kuruyor size pusu dediler,
Sükûna susamıştık seraba su dediler...
Koşuyorken dolaştı ayağımız çarşafa,

Nato kafa!..

***

Demokrasiye bağlı işin bir ucu diye,
Yılmadık, sızlanmadık bu iş yorucu diye,
Seçimlere katıldık bir vatan borcu diye...
Sandığa darı ektik, arpa çıktı kaç defa,

Nato kafa!..

— Susss... Kuşlar ürkmesin!

Faydasız küfür

Otomobil yolda bozulmuştu. Şoför, arabadan inmiş, bir yandan tamire çalışıyor, bir yandan da burnundan soluyarak küfürler savuruyordu:

— Ölüsüne kandil astığımı, cenabet araba; sen mi bozulmalısın, ben mi bozulmalıyım? Mezarmaya ettiğimin arabası...

Arabada bulunan iltiyar bir hamım, bir süre dinledi, dinledi, sonra şoförü teselli etmek istedi:

— Nafiye yoruluyorsun sevgili evlâdım; dedi. Bu frenk otomobili, Türkçe sövmekten anlamaz kil..

Hatırlatmayın...

Hâkim, suçlu hırsıza sorar:

— Kasadan mücevheratı çalarken yanlarında bir tomar para vardı, ona niye ilişmedin?

Hırsız içini çeker:

— Rica ederim bay hâkim, bunu bana hatırlatmayın, fena oluyorum.

İki zavalı !

On param kalmadı.. İflâs ettim!..» Diye bağıyordu. Başhekim:

— İşte bu da, o kızın kaçtığı adam.. dedi; israfına dayanamayıp çıldırmış!..

Kahve!

Adam, garsona çıkıştı:

— Biraz dikkat etsene.. Bütün kahveyi üstüme döktün..

Garson, pişkin bir tavırla:

— Aman beyefendi, yanlışınız var, dökülenin hepsi kahve değil, içinde nohut da var!

inde küçük bir kitap vardı!

Eriyen biz değil de dağların karlarıymış,
Sanki vekar sadece kendi vekarlarıymış,
Oysaki ön düşünce büyük çıkarlarıymış...
Ne kitaba sığar bu, ne insafa,

Nato kafa!..

***

Bir ara bahtımızdan yemiştik haksız kötek,
Ekâbire durumu anlatıverdik tek tek,
Önümüze serdiler bir yığın estek, köstek,
Reva mıydı boşuna girmek bunca masrafa?

Nato kafa!..

***

Baktın ki kaşığının ortada değil sapı,
Mesuliyet yüklenip sonra yutmadan hapı,
Vakit müsait iken ararsın başka kapı...
Politik şart icabı geçersin karşı safa,

Nato kafa!..

***

Başkası ön plânda sense en arkadaşın,
Robenson vari uzak, ıssız bir adadasın,
Kendi kendine gelin-güveyi olmadığın...
Gelin hazır olmadan hazırlanma zifafa,

Nato kafa!..

Salâhattin KUTLU

— Hummm.. Minimini bir çürük.. Ya otobüse bindiniz, ya İstiklâl caddesinden geçtiniz!

Ucuz Kitap

Akbaba Yayınevi, kitap mevsimi sonu dolayısıyla bütün yayınlarında büyük fiat indirimi yapıyor...

Sayın Okurlarımıza:

Akbaba Yayınevi bugüne kadar iki çeşit kitap yayınlamıştır: Telif eserler, tercüme polis romanları...

Akbaba Yayınevi, bu kitapları siparişler kupon karşılığı yapmak şartı ile, Temmuz sonuna kadar, iki ay için, büyük ucuzlukla satışa çıkıyor.

Yusuf Ziya Ortaç'ın kitapları

Portreler: Beş lira * İsmet İnönü * Gün Doğmadan * Bir Rüzgâr Esti: Üçer lira.

Orhan Seyfi Orhon'un şiirleri:

Gönülden Sesler: Beş lira * Kervan: Üç lira.

Polis Romanları:

Polis ve aşk romanlarının fiatlarında % 50 indirim yapmaktadır. Beşer lira olan bu kitaplar, ikişer buçuk liradır.

Kör Şeytan * Gel Evlenelim * Vahşi Gelin * Şüphe * Gölge Yollar * Kara Dul * Milyoner Kızlar * Kanlı Eldiven

Sipariş karşılığı pul kabul edilmez. Kitap bedellerinin posta, yahut banka havalesi olarak gönderilmesini rica ederiz.

Ucuz kitap kuponu

Bizi Öpmeysin!

Halbuki bu taraflarda hiç de öyle olmuyor.

Bizi İstanbul'da son derece hor görüyorlar, her yerde fena muamele ediyorlar, itip kakıyorlar, oradan oraya fırlatıp atıyorlar.

Ben, dün akşam fırından çıktık-

kâr Tevfik, yamak Hamza'ya selendi.

Bu Hamza dedikleri, bizi iki tekerlekli el arasına yerleştirip dükkanlara dağıtan adammış. Hamza'yı ha babam ararlar, ha babam ararlar, ama koydunsa bul.. Nihayet

BENDENİZ, Polatlı buğdayının unu ile yapılmış zavallı bir ekmeğim. Böyle olduğum halde, kendi kaderime durmadan lanet okuyorum. Başka yerlerde eşime, emsalime gösterilen itibara, saygıya karşılık, bana İstanbul'da yapılan muamele çok gücümle gidiyor. Başka ülkelerde bizim hemcinslerimizi, gelin elbiseleriyle donatıp tertemiz selofan kâğıtlar içinde vitrinlere koyduklarını duyuyoruz. Oysa İstanbul'da bizim kadar hor görülen bir nesne, hemen hemen yoktur. İşte bu üzüntüler yüzünden, son zamanlarda gene epice zayıfladım. Zaten fırıncılarla Belediye arasında ne vakit bir çekişme başlasa, bunun tasası hemencecik bize düşer. Bu çekişmelerin sonunda bir de bakarız ki, hepimizi otuzar kırkar gram zayıflamışız. Şimdi sözde, 650 gram geliyormuşuz. Aslında bu kadar da değilim. Sorup sual eden olmadı için 650 grammı diye kendi kendime avunuyorum.

Arkadaşlardan her zaman duyardım. Avrupa ve Amerika'daki hemcinslerimizi, fırından çıkıp insan oğlunun midesine girinceye kadar, daima tertemiz sakladıklarını. Gıcır gıcır kâğıtlarda, bembeyaz peçeteler üstünde muhafaza ederlermiş.

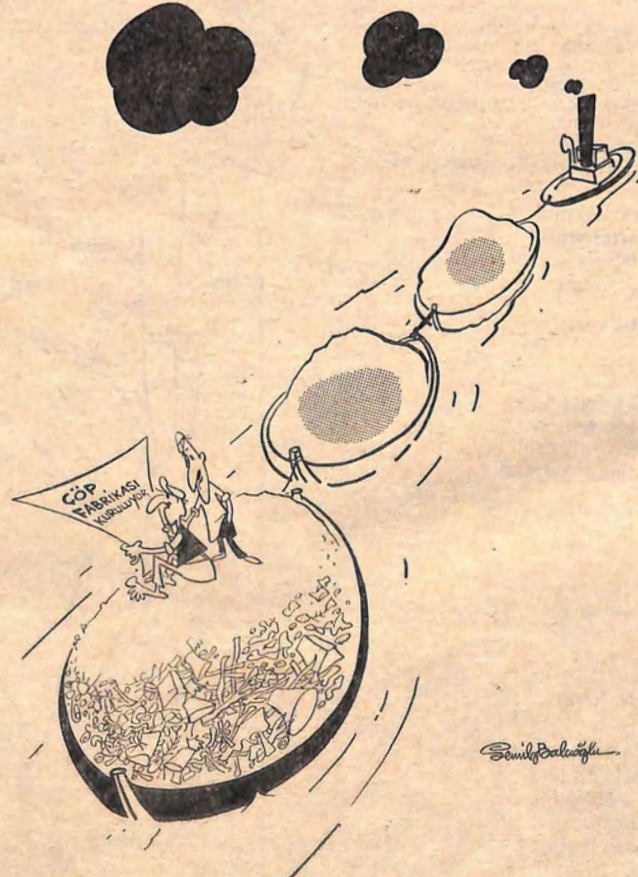
tan sonra, camekâna yakın bir rafın üstünde, şöyle biraz serinlemek istemişim. Yorgunluk haliyle, hafifçe dalar gibi olmuşum. Bir aralık korkuyla gözlerimi açtım. Ne görsen beğenirsiniz?.. Elleri, ayakları, toplu iğne gibi incecik bir fare yavrusu, boyuna bosuna bakmadan, gelmiş de kulağımın ucunu kemirmeye uğraşmıyor mu?.. «Hay Allah senin müstahakımı vermesin» demiye kalmadı, piç kurusu karnıma basıp öteki arkadaşımın üstüne atladı. Derken, ondan ona geçe geçe, taaa rafın öbür ucuna kadar hepimizin üstünde cirit oynadı. Sonra da, altımızdaki rafa geçti. Ertesi sabah, fırıncıların konuşmalarından anladığıma göre, bu, her akşam böyle oluyormuş. Onlar da bu halden şikâyetçiymişler ama, fare milleti ile başa çıkamıyorlarmış. Ben bunu başkalarından da duymuştum. Fare milleti çok yaman oluyormuş. Sırf fırınlardaki nimete değil, toplumdaki bütün nimetlere musallattı. Durmamacasına kendisini kemirdiği halde, toplum bile bu fare milletin hakkında gele-miyormuş.

Neyse, lâfi uzatmıyalım. Sabah olunca, bizi hemen satışa çıkarmak için bir hazırlıktır başladı. Tabla-

onbeş dakika sonra Hamza efendi geldi. Bir iki arkadaşımı eline alıp minicikledi, kemiklerini çatırdattı. Sonra, içi çinko kaplanmış arabayı çekip camekânın önüne yastırdı. Araba gece dışarıda kaldığı için, yağmur birikmiş biraz. Üstelik yoldan gelip geçenler de Malta eriğinin çekirdeklerini arabanın içine atmışlar. Bitişikteki köftecinin duman borusundan damlayan zifir de, arabanın içindeki su birikintisine karışmış.

Hamza, bunları görünce çok içerledi. Gidip içeriden bir çuval parçası aldı. Arabayı yana yatırp bu çöpleri boşalttıktan sonra, o bezle, çinkoları sildi. Sonra, ben de dahil olduğum halde, tekml arkadaşları ikişer ikişer yakalıp arabanın içine doğru fırlatmaya başladı. Hepimizdeki o üzüntü, o ıstırap, görülecek şeydi doğrusu.. Böylece üstüste yığılıp kaldık. Bizim sırtımıza yerleşen arkadaşların anlattıklarına göre, Hamza, hepimizin üstüne bir muşamba örtmüştü. Neyse, uzun lâfın kısası, tıngır mıngır yola çıktık. Bir yokuşu geçtik, sağa sola saptık. En sonunda, büyük mezececin önünde durduk. Hamza bizi ikişer ikişer, mezeceye teslim etmeye başladı. Herifin elleri, görülecek şeydi doğrusu.. Müşteri gelip midye dolması istiyor, herif avuçlayıp veriyor, müşteri gelip pastırma istiyor, herif avuçlayıp kesiyor, müşteri gelip biber turşusu istiyor, herif avuçlayıp veriyor. İşte o elleriyle benim belime de sarılmaz mı?.. Hani insan, ekme-k yaratıldığına bin kere pişmanlık getiriyor. Mezeci bizi, tam yağlıdır diye kilosunu müşterilerine on liradan yutturduğu beyaz peynir tenekesinin üstüne dızdı. Öteki arkadaşları da, biraz önce içinden yaprak dolmalarını boşalttığı leğene doldurdu. «Şu İstanbul'da başımıza, bakalım daha neler gelecek?» diye düşünüyordum. O sırada mezeci, üst raftaki Macar salamına uzanırken, peştemali benim vücuduma takıldı. Peynir tenekesinin üstünden, paldır kıldır yuvarlandım. Mezeci, müşterisini savdıktan sonra eğilip beni yerden aldı. Raftan bir de bez çekti, sözüm ona, beni tertemiz etti. Bereket şansım varmış da, uzun müddet kalmadım. Bir saat sonra, Şen çardak meyhanesinin çırağı Uyuz Hüsnü gelip mezececin onbeş tane ekme-k istedi. Bu arada ben de, öteki arkadaşlarla beraber, Uyuz Hüsnü'nün, peştemalına düştük. Çalkalana çalkalana Şen Çardak Meyhanasını bulduk. Orada da elden ele seyahat ederek ekme-k dolabına girdik. Akşama kadar bana el süren olmadı.

Hava karardıktan sonra, artık bacağın altına yatacağımız saati beklemeye başladık. Tuzlu sardalye bahığı koku bir el, ara sıra dolabın kapağını aralıyor, bizim arkadaşlardan birinin beline sarılarak çekip dışarı alıyordu. Ben, en köşede kaldığım için, sıram da geç geldi. Ama eninde sonunda, kendimi, bacağın keskin ağzında buldum. Vücudümü dörde bölüp, dörte birini de taba-

— Bakalım hangi denizde kurulacak?..

ğın içine yerleştirip, kalabalık bir masaya koydular. Burası daha ziyade, içkili bir ziyafet sofrasına benziyordu.

Masadakilerden biri, vücudünün kenarından küçük bir parça koparırken, asıl büyük parçayı yere düşürdü. Yanındaki arkadaşı da hemen onu dürttü:

— Necati!.. Nimettir.. Öp de başına koy, çarpılırsın, haaa!.. dedi. Necati de beni üç defa öpüp başına koydu.

Lâfa bakın, ben «nimet» mişim. Beni yere düşürünce, benden özür dilemek için öpüp de başlarına koymazlarsa, insanları çarparmışım.. Amma da uydurma lâf haaa!..

Bir kere, biz nimet olsak, bunca sefalet, bunca hakarete layık görülmeyiz. Üstelik, kimseyi çarpmaya gücümüz de yetmiyor. Böyle bir gücümüz olsa, çarpacak adam mı yok?.. Oh babam, oh.. Fırıncılardan, hamurkârlardan, mezecilerden, meyhanecilerden işe başladım mıydı, arkası çorap söktüğü gibi gider. Sırf Belediyede, çarpılacak adamlar tonla.. Sağlık İşleri Müdürünü çarparsınız, Temizlik İşleri Müdürünü çarparsınız, İktisadi Murakabe Müdürünü çarparsınız, Başkan Yardımcısını çarparsınız, hattâ Başkanı çarparsınız.. Yani Belediyede en az elli kişiyi gözü kapalı çarparsınız. Halbuki tam tersine, başkaları bizim sayımızda çarptıkça çarpıyor. Hem de ne çarpması.. Hesaba sığar gibi değil bu çarpmalar!

Neyse, lâfı uzatmıyalım. İçki masasındakiler, sözü politikaya getirmişlerdi. Seçimlerden, iktidardan, millî güvenlikten falan söz açmışlar, tartışmayı enikonu kızdırmışlardı. Bir tanesi, zannedersen masanın beyi idi. En çok o konuşuyor, ötekilere de onun lâflarını çoğu zaman tasdiklemek görevi düşüyordu. Herif diyordu ki:

— Vallahi azızım, bizde politika-cı yok.. Çoğu, kendi çıkarını düşünüyor. Halbuki bu millet, gerçekten mutluluğa layıktır. Bu millete hizmet etmek, görevlerin en şereflisi, şereflerin de en büyüğüdür! Memleketin asıl efendisinin «Köylü» olduğunu, büyük Atamız boşuna söylememiş! Her şeyden önce köylüyü kalkındırmak lazım. Onun yüzünü güldürmek lazım.. Bunu ancak biz yapabileceğiz. Çünkü, kendimizi bu milletin hizmetine adanmış insanlarız! Seçimi kazandığımız an, milletin büyük bayramı da gerçekleş-

Kâzım Taşkent, Donanma Cemiyeti İstanbul Başkanlığına seçildi..

Kapdân-i derya!

şecektir. Bundan başka tek gayemiz ve hedefimiz varsa, namussuzum!

Herif tam, «Namussuzum» lâfını ederken, tabağın içinden beni kapığı gibi, dudaklarına götürüp de öpmez mi?.. Hey Yârabbim!..

Biz, birçok insanların yalancılığına, palavracılığına âlet edilmiş oluyoruz. Herif bu lâfları kuru kuruya söylese, tesiri olmuyor da, bizi öpüverince işler değişiyor. Yani, muradına bizim sayımızda ediyor.

O vakit, bir isyan duygusu belirdi içimde.. Bağıra bağıra söyledim halde, sesimi onlara iltisaf ettiler. Bildiğimi sanmıyorum. Öfkeyle dedim ki:

«— Yalancıların, palavracıların bizi öpmelerini istemiyoruz! Aslında nimeti öpüyorlar ama, bu nimet fırınlardan gelen nimet değil, iktidardan gelen nimettir! Nimetleri birbirine karıştırmayın lütfen.. Ve bizi katiyen öpmeyin.. İstemiyoruz, bizi öpmeyin!»

Masadakiler, bu sözlerimi duymuş gibi, beni çabucak parçalayıverdiler. Sonra da ağızlarına atıp çiğnemeye başladılar. Şimdi artık, midem yolda olduğum için, sesim yavaş yavaş kısılıyor ve son defa insanlara sesleniyorum:

— Yalancılar! Düzenbazlar! Allâklar!.. Allahaşkına bizi öpmeyin!..

Adnan VELİ

LONDRA'DAN:

Panzehir...

Son zamanlarda Londra'da banka soygunculuğu aldı yürüdü. Londra'da asayiş durumu, aslında İstanbul'dakinden çok daha iyi olduğu halde bu kadar çok soygunculuk vakasını izah etmek zor...

Anlaşılan her köşe başında bir banka kurmamız iyi olmuş... Banka sayısı soyguncu sayısından çok oldu muydu hâdise çıkmıyor.

Sür'at devri

Cennetin kapısındaki kuyrukta bir hayli bekleyen rahip, çok güzel bir kızın rüzgâr gibi geçip herkesten öne alınışı üzerine kızar ve dert yanar:

— Ben, der, kırkbeş yıldır Allah adına vâızda bulunuyorum, nasıl olur da cennete bu kız benden önce alsın?

— Şey, demişler... Ona amcası altı ay önce spor bir araba almıştı. O, arabayla öyle hızlı gidiyordu ki, altı ayda senin kırkbeş yılda yaratamadığın Allah korkusunu yarattı insanlar arasında!

Ömrümüz!

İngiltere'de idam cezasını kaldırıyorlar.

Acaba bizde de bu yola gidilebilir mi diye düşünüyordum... Fakat bizdeki son istatistikleri öğrendikten sonra bunun imkânsızlığını anladım.

Bakın neden?

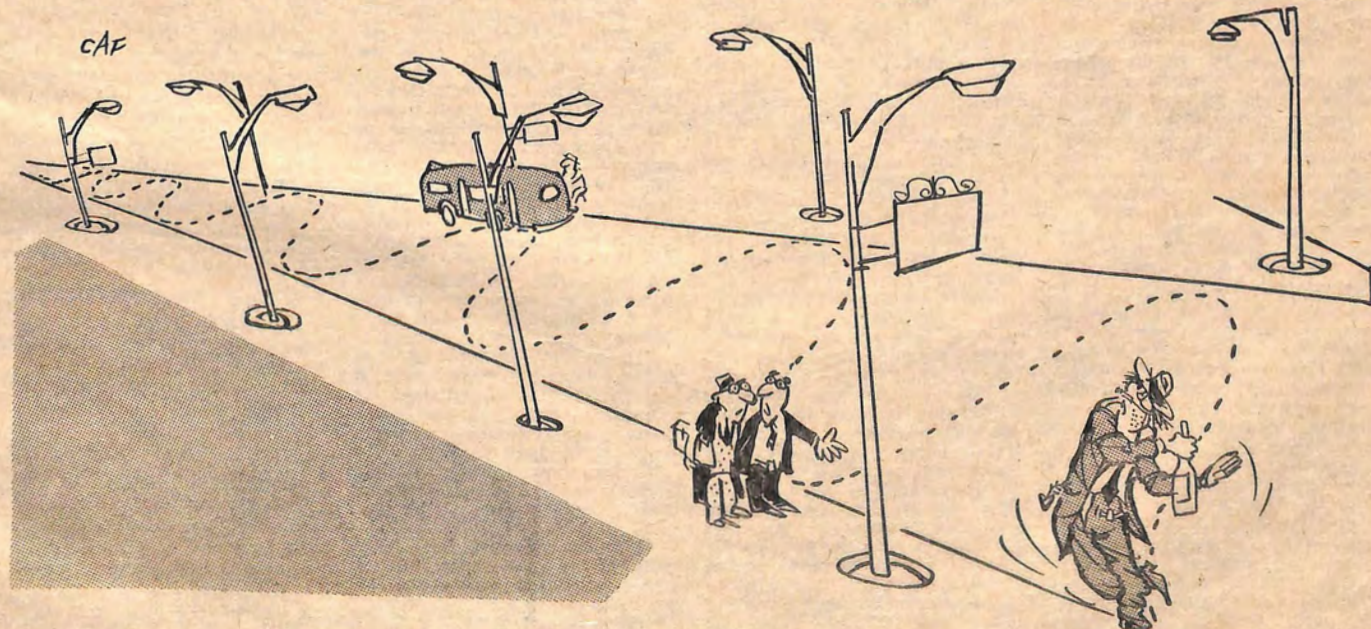
İngiltere'de idam yerine 35 yıllık ceza ihdas edilecek... Oysa, bizim ortalama ömrümüz, istatistiklere göre otuz üçü aşmıyor. Henüz cezasını dolduracak durumda bile değiliz!

İhtiyarlık alâmetleri...

Geçenlerde televizyonda gösterilen bir programda, dünyanın, binler binlerce yıldanberi yavaş yavaş yuvarlak şeklini kaybettiği ve gittikçe yukarı ve aşağı kısımlarda basık ve orta kısımlara doğru da şişkin bir hal aldığı söylüyorlardı.

Dünyamızın ihtiyarladığı sadece lâfta kalan bir şey değil artık... Baksanıza düpedüz göbek salmağa başlamış!

Resit Aşkoğlu

— Sağcı mıdır, solcu mudur, belli değil!

Dahiliye müdürü de beni unutup paşaya yöneldi. Balyoz Hakkı kulağımdan tutup beni koridora çıkardı: — Defol, daha ne duruyorsun? dedi.

— Efendim, elbiselerim içerde, dedim.

— Elbise mi, içerde mi, senin mi? — Evet, iskemlenin altındaydı...

Hakkı Bey, elbiselerimi getirirken, öbürleri görmemişti.

— Yıkıl, dedi, seninle ben sabahleyin konuşurum...

Hemen koğuşa gittim. Paşa'nın fenalık geçirmesi yüzünden ben kurtulmuştum. O büyük hâdise beni unutturmuştu.

Koğuşa geldim ki, nerdeyse geceyarısı olacak, kimse uyumamış bütün çocuklar ayakta... Kimisi gülüyor, kimisi merakla «Ne oldu, ne oldu?» diye soruyor. Zil Kemal de o arada:

— Hani ulan şambabalar? Getirmeyecek misin kalles... diyor.

— Paşa fenalık geçirdi de kurtuldum, yoksa sabaha kadar dayak yiyecektim... dedim.

Aramızda en çok dayak yemiş olan Kandil Salih:

— Dövmeydi, dedi, döveceği zaman öyle olmaz, ben bilirim. O seni tecrite «hapse» atmağa götürüyordu... Götürüşünden belli...

— Her neyse, şimdilik kurtuldum ya...

Boru Burhan:

— Paşa neden fenalaşmış? diye sordu.

— Bilmem... dedim.

Yatağa girdikten sonra da, paşanın elbiselerini nasıl giydiğini, nasıl Hakkı yüzbaşı arkamda koridorlarda gezdiğimizi, ballandıra ballandıra anlattım. Hiçbiri, benim olduğumu anıyamamış, hepsi de sahiden paşa sanmışlar beni...

Sabahleyin kalkınca, gece olup bitenleri unutmamıştım bile. Mülzake saatinde her zamanki gibi, arkadaşların çoğu dalga geçiyor, birbirlerine takılıyor, birkaçı da ders çalışıyordu. Ben de babama mektup yazdım. Babam, Kütahya'da bir askerî kâtipti. Askerî elbiselerinin apu-letinde üç beyaz yıldız vardı. İhtiyarî zavallı, o sene tekaüt edilecekti. Biz yedi kardeşlik, en büyüklere bendim. Babam, evi bin zorlukla geçindirirdi. Zavallı babam, her mektubunda «Sana posta ile bu ay başında iki buçuk lira gönderdiğim oğlum» diye yazar, ama bu iki buçuk lirayı ancak senede bir kere gönderebilirdi. Annem hayatını çocuklarına vermiş, çok tutumlu, hastalıklı bir kadıncıydı. Babam emekli olunca, emekli aylığıyla evin geçimi çok daha zorlaşacaktı. Bütün ümitleri bendeydi. Ben, büyük çocuk olarak ailenin cankurtaranı olacaktım.

Babama mektubumda bir buçuk ay sonra Harbiyeye geçeceğimizi, ondan sonra da göz açıp kapayıncaya kadar iki sene de Harbiyenin biteceğini, derslerime çok çalıştığımı yazdım. Halbuki ders mers çalıştığım yoktu pek... Ben üstüne adres yazıp zarfı kaparken, sınıf mütemessili:

— Haydi, mektup yazanlar versin! diye bağırdı.

Mektuplar toplanıyordu. Haftada iki gün, mektup günü idi. Mektubu verdim, enseme bir şey patladı. Kafamı geçirdim, enseme atıkları kâğıttan uçak da yere düştü. Bu sefer başka bir kâğıt uçağı kafama attılar. O yana döndüm. Derken kafama sağdan soldan kâğıt yumakları yağmaya başladı. Uçak yap-

maya vakit bulamıyanlar, kâğıtları avuçlarında sıkıp kafama fırlatıyorlardı. Bu, birisini kaşalotlaştırmak istediğimiz zamanki oyunumuzdu. Kimi arkadaşlar buna kızarlardı, kızdıkça da daha komik olurlardı. Ben böyle vaziyetlerde kızyormuş gibi yapardım. O gün de kafama kâğıt topakları indikçe, sanki kızyormuşum gibi, bağırmağa, uluorta küfretmeye başladım. Bunun sonunda mutlaka birisiyle ailtalta, üstüste boğuşurduk. Bütün bu gürültü içinde baktım, Zil Kemal'e Kandil Salih yan yana, kafa kafaya vermiş çalışıyorlar. Ben çok kızmış bir pozda, kafası kitabın üstüne eğik çalışan Salih'in üstüne yürüyüp:

— Niye kâğıt atıyorsun ulan? diye bağırdım. Bağırmağa tepesine bindim. Neye uğradığını şaşırarak Salih'e kapıştık, alabora olduk. Devrile yuvarlanırsalar aralarından dershanenin kapısına geldik. Çocuklar cosmuşlar:

— Vur, vur!... Vur, vur!... diye tempo tutuyorlardı.

Salih upuzun koluyla boynumu mengene gibi sıkıştırınca, ben de onu can havliyle kapiya dayadım. İşte bu sırada dışarıdan birisi kapiyı açmak için itiyordu. Salih dayanmış, kapi bir türlü açılmıyor. Kapi açılınca diye Salih'i kendime doğru çekti, o büsbütün arkasını kapiya veriyor. Kapiyı açmak isteyen dışarıdaki adam her kim ise, onunla aramızda bir çekişme başladı ama, Kandil Salih'in bundan haberi yok. O kendini korumak için arkasını kapiya dayamaya çalışıyor. Salih'in çelmesiyle alta düştüm birden, Salih de üstüme yuvarlanınca, kapi açıldı, içeri giren Balyoz Hakkı idi.

Çocukların tempoyla «Vur, vur!» bağırtıları bir anda kesildi. Ben ayağa kalkmak istiyordum, arkası ona dönük olduğundan Hakkı yüzbaşıyı görmediği için, Kandil Salih belime yapışmış, beni doğrultmaya bırakmıyor. Pantolonuma nasıl yapışmışsa, bütün düğmeleri birden kopup pantolon dizlerime düştü. Hakkı yüzbaşı, çizmesinin burnu ile Kandil Salih'e bir sıkı şüt çekince, başını çevirip baktı ki, aman Allahım... İkimiz birden kalktık. Ben pantolonumu toparlamaya çalışıyordum, Salih yakasını paçasını... Balyoz Hakkı, Kandil Salih'in kulağına yapıştı. Eyvah, oğlanı bitirecek... Halbuki hiç de kabahati yok Salih'in, oturmuş dersine çalışırken onu azdıran bendim.

— Efendim!.. dedim.

Bir eliyle Salih'in kulağına yapışmış olan Balyoz Hakkı:

— Ne var? dedi.

Başımı önüme eğip:

— Salih efendinin kabahati yok! dedim, o ders çalışırken ben şey yaptım ona...

Salih'in kulağını bıraktı. Beni bir süzdü.

— Gell dedi, kapıdan çıktı. Arkasından yürüdüm. Beni kendi odasına götürdü. Dayak atacak diye bekliyordum. Artık dayayı iyice hak ettiğim için yiyeceğim dayaya dayanabilmek gayretiyle bekliyordum. Hakkı yüzbaşı, iki yumruğunu ve dişlerini sıkarak:

— Neden yaptın oğlum, neden? Niçin yaptın? diye âdeta yalvarır gibi sorunca şaşırđım. Sesi titriyordu. Onun hiç böyle âdeti yoktu.

— Affedersiniz, yüzbaşım, dedim, bir daha yapmam... Arkamdan kâğıt atmışlardı, ben de Salih efendi attı zannederek...

Balyoz Hakkı:

— Allah cezası versin! diye bağırdı, ben sana onu mu soruyorum,

TEK DELİK

ulan!.. Paşanın elbiselerini ne diye giydin?..

Ben o olayı unutmıştım bile... Artık onun hesabını vereceğimi sanmıyordum.

— Ha?.. Söylesene!..

Ne söyleyeyim, yaptığım delilikti.

— Cevap ver!.. Nasıl yaptın bunu?..

Gözlerim yerde susuyordum. Ne diyebilirdim ki...

Balyoz Hakkı, yalvarır, ağlamaklı bir sesle:

— Niçin, niçin... Ah nasıl yaptın oğlum, yavrum.

Deyince şaşırđım. Onun ağzından «oğlum, yavrum» gibi kelimeleri ilk defa duyuyordum. Yavaşça başımı kaldırıp baktım, Balyoz Hakkı'nın gözleri buğulanmış, nerdeyse ağlayacak...

Haydi şeytana uydun, bir delilik yaptın, paşanın elbiselerini giydin, peki o şambaba karavanasını niçin orada bıraktın... Olur mu? Az kalsın paşa ölecekti. Adam ölünden zor kurtuldu.

Kısa bir müddet sustuktan sonra: — Ferit yavrum, dedi, çok uğraştım, çok... Ama olmadı. Maalesef mektepten çıkarılıyorsun. Alaya sevkedileceksin...

Başım döndü, gözlerim karardı. Tavan, düşeme, duvarlar birbirine karıştı, Balyoz Hakkı fır fır dönmeğe başladı. Onun söylediklerini anıyamıyordum artık.

Otur, gel... Otur şuraya... Değdiğini duyuyordum, ama hiçbir şey anıyamıyordum. Balyoz Hakkı elimden tutup beni, masasının yanındaki sandalyeye oturttu. Kendisi de oturdu. Haber birdenbire söylenildiği için kendimi tutamıyordum, ağlıyordum. Baktım, Balyoz Hakkı da ağlıyor.

— Çok uğraştım ama, dedi, olmadı. Yazık oldu, sen iyi bir çocuktun. Çok severim seni, bilemezsin... İyi bir zabıt olacaktın.

Artık ağlamıyordum, donmuş gibi Balyoz Hakkı'yı dinliyordum.

— Paşa, midesine düşkün... Akşamdan bol bol yemiş... Gece uyandı karbonat içerken, sandalyenin üstünde senin bıraktığın karavanayı görünce, kendisi için mahsus konulduğuna zannetmiş, dayanamamış, yemiş, yemiş... Sabaha kadar uyumadık. Paşa sabahleyin kendine geldi. Meseleyi öğrenince bizzat kendisi senin koğulmanı istedi...

Balyoz Hakkı, beni teselli etmeye çalıştı. Daha çocuk sayılacağımı, hayatta öntime pek çok fırsatlar çıkacağını anlattı. Evet, hayatta öntime pek çok fırsatlar çıktı ama, her fırsat beni bir kere daha hapis-haneye soktu.

Beni tecrithaneye kapadılar. Apu-letleri ceketimden sökmüşlerdi. O günden sonra arkadaşlarımla pek çoğumu bir daha hiç görmedim. Ertesi gün tecrithanenin kapısı açıldı. Gelen Omuz Tahsin'di.

— Senin yaşı küşükmiş, dedi, yaşıñ dutmadı. Şimdik evinda gidecek, gelecek sene alayda şıkacaksın.

Yaşım büyüktü ama, nüfus kâğıdına küçük yazdırılmış olduğum için alaya gönderemiyorlardı. Bir yıl bekleyip yaşı büyüdükten sonra alaya çıkarılacaktım.

Babama «bir buçuk ay sonra Harbiyeye geçiyorum» diye mektup yazdığım gün mektepten koğulmuşum.

İşte böyle... Biz insanlar hiç akla gelmiyen tesadüflerin elinde oynucağız. Bir şambabası yüzünden hayatımın yönü değişti. Peki ama, paşanın bir karavana şambabasını yemesi benim suçum muydu!..

Palto {mektebe gidiyor

Paşazade, pijamasının cebinden çıkardığı ortadan bölünmüş tek Köylü sigarasını, üstündeki yazıyı genç gazeteciye göstermeğe çalışarak ağızlığına geçirdi. Kan tükürüp Kızılçık hoşafı içtini diyen takımdan olduğu için Boğaziçi paketini de gazete-ciye uzattı.

Karantina koğuşunun uzun koğuşunda, yine Dasdana Kadri'nin hımhım sesi yankılanıyordu. Dasdana Kadri, Anasınısatan Süleyman'ın locasına girdi. Kolunda asılı devetiyü renkli paltoyu Anasınısatan Süleyman'a uzattı:

— Al şu paltoyu ağam... Bunun yalnız dikişi beşyüz papeler eder.

— Kimin ulan o?

— Paşazade'nin... Nesi varsa mektep ediyoruz. Dün bavulu mektep ettik. Bugün de palto mektebe gidiyor.

— Neye yarar ulan Dasdana, şu Paşazade hergelesini kerize oturtamadın ki...

— Bu kadar senedir tanırım, daha bir kere zar attığını görmemiş namussuzun.

— Kaça şimdi bu?

— Sana yüz kâğıda yapındırırız ağbi...

— Kesik...

— Bunun astarı yüz kâğıt be ağbi...

Gölgelerin uzadığı saattir. Cezaevinin akşamlar erkenden iner. Tutukluların yüzleri uyuyor, kararıyordu. Her akşam bu sıralar, Cezaevinin ölü saatidir. En gevezelerin bile ağzını bıçak açmaz. Dasdana Kadri de susmuştu. Koridorda volta atanların ayak sesleri duyuluyordu.

Kadınlar koğuşundan üstüste birkaç kere dışı çığlıklar duyuldu; Cezaevinin ölü dilligliğini kâğıt yırtar gibi yırttı bu çığlık...

Dasdana Kadri, ayağındaki çıpıtıkları taşlarda sesli sürtiyerek Paşazade'nin bulunduğu locaya girdi, kolundaki paltoyu ranzanın üstüne attı:

— Yirmi kâğıttan fazla vermiyorlar moruk!..

Gazetecinin yanındaki Paşazade'nin raconunu kesmek için tam zamanını seçmişti. Çok bozulan Paşazade:

— Bırak, kalsın! Dedi.

— Fazla vermiyorlar ne yapayım... Yirmiyi okutalım mı? İki tekliğini de ben keserim...

(Devamı var)

TARASKONLU TARTAREN

Alphonse Daudet'den "BULENİ SEREN"
Resimleyen:

139 O zaman, devenin başıboş kaçması ile o kadar rahatladı ki, gizlendiği yerden çıktı, ve kiraladığı o şark evinin önüne gelinece kadar hüssiz bir sevinçle, düşünmeden yürüdü. Evine baktı: Hayret, gün batarken bile sokakta hiçbir insan bulunmadığı bu saatte, evinin açık bırakılmış penceresinden, şen şatır bir sesle «Güzel Marko» şarkısının bütün nağmeleri duyuluyordu. (Seviyor musun güzel Marko - Çiçekli salonlarda dansı...) Hem de Behiye'nin sesiyle... Taraskonlu sapsarı olarak «— Acaip!» dedi ve açık kapıdan avluya doğru saldırdı.

140 Zavallı Tartaren! Karşılaştığı manzaraya bakan: Mermer sü-tunların dibinde şişeler, börekler, gelişigüzel atılmış yastıklar, bütün çubukları, dümbellekler, gitaralar arasında ceketsiz ve korsesiz, yalnız gümüş tellerle örülü balık ağı bir gömlekle çıplak ve pembe şalvarlı olarak danseden Behiye, kafasına oturduğu bir Bahriye subayı şapkası ile (Güzel Marko) şarkısını coşa coşa söylüyordu. Ayaklarının dibinde, bir divana rahatlıkla uzanmış kaptan Barbassou, alçak kaptan Barbassou onu dinliyor, gülmekten de katılıyordu.

141 Tartaren, avlamak istediği arslanlar gibi bir hızla salona dalar-ken, kaptan neşesini ve çalısını hiç bozmadan «Vay mösyö Tartaren, dedi, işte buna ne dersiniz?» «Bilmem ki kaptan, Behiye'nin Fransızca söylediğini görüyorum!» Bu arada Behiye ürkek bir tazi gibi hafifçe hayırlarak salondan kaçmış, ortahtan silinmişti. Şaşkın Taraskonlu'ya, kaptan, şimdiye kadarki aldandısının bütün hikâyesini satır satır anlatmağa çalıştı Behiye'nin gelişigüzel bir sokak kadını olduğundan şüphesi olmamasını mümkün mertbe belirtmeğe uğraştı.

142 Zavallı Taraskonlu, inliyerek: «Bu memleketin halkı hep böyle alçak mı?» diye sordu. Filozof Barbassou: «Dostum malûm ya, yeni memleketler... Bana inancınız varsa, siz hiç durmadan Taraskon'a dönün...» diye cevapladı. «Dönmek!.. Dile kolay, ama para nerede? Beni çölde nasıl çırpıplak bıraktıklarını bilmiyor musunuz?» Kaptan gülerek: «— Canım ne olacak, vapurum yarın hareket ediyor, isterseniz sizi vatanınıza götürürüm... Ne dersin arkadaş, sen şimdi-lik bunu düşün. Demek kabul ediyorsun, o halde otur, eğlenmemize bakalım.»

143 Mahcup Tartaren, öz vatanına uygun bir anlayışla bu teklifi kabul etmiş ve hiçbir kırgınlığı olmaksızın, tekrar aralarına çağırıldıkları Behiye'nin raksını sabaha kadar seyretmiş, «Güzel Marko» şarkısının sonunu zevkle dinlemişti. Sabahın üçüne doğru, kurtarıcı kaptanın kolunda rıhtıma doğru yola çıkan Tartaren, cami'n önünden geçerken müezzinin hâtrası yeniden kalbinde canlandı ve aklından birdenbire güzel bir intikam fikri geçti. Açık kapıdan cami'e dalarak müezzine «Çıkar şu üstündekileri!» diye haykırdı.

144 Adam şaşkınlıkla bakıyordu, Taraskonlu. «Fazla söz istemez hoca, dedi, sızıgını, kürkünü bana vereceksin.» Hoca, titriye-dek, karşıdaki bu iri yapıya istenilen her şeyi verdi. Tartaren bun-ları giydi ve minarenin merdivenlerini cesaretle tırmandı. Şimdi minarede Taraskonlu bir müezzin vardı ve kendisine oynanan oyuna nasıl cevap verileceğini aklında toplamaya çalışıyordu. Nihayet şerefe'den haykırmağa başladı: «— Lâ Allah İllallah (Yani Lâilâhe İllallah) şarkı-ruz, ağalarımız, aslanlarımız, Behiyeleriniz hep sizin olsun... Artık Taraskonlu aranızdan ayrılıyor!»
(Devamı var)

MAZERET!

GENY, binanın kapısından, asansöre olan yolu koşarcasına geçti. Bitkin bir sesle:

— Onuncu...
Dedi. Asansör memuru hayretle yüzüne baktı:

— Onuncu mu?.. Bu binanın onuncu katı yok bayan!

Geny, yanlışlığının farkına vardı:

— Pardon, sekizinci kat demek istiyordum.. Saat on olmuş, aklım hep on rakamında.

Onunla beraber asansöre binen üç kişi de gayri ihtiyarî saatlerine baktılar ve başlarını salladılar.

Genç kız, kendi kendine ve herkesin duyacağı bir sesle söyledi:

— Çok geç kaldım!..

Sonra bunun yalnız kendisini ilgilendirdiğini düşünerek mahcup mahcup dudaklarını ısırdı.

Bu hafta içinde üçüncü defadır işine geç kalıyordu! Bir türlü zamanında uyanamıyordu.

Asansör sekizinci kata gelmişti. Geny, hızla fırlayıp büroya girdi.

Masasının başında oturan Fredy, onu görünce kaşlarını çatı. Geny bir şey söyleyecek oldu, Fredy hemen sözünü kesti:

— Uykuya dalmışım, uyanamadım diyecektin değil mi güzel kız?.. Bunu müdürle söylersen günlerce istediğin kadar uyumak imkânını bulursun... Tabii ay başında da aylık yerine hava alırsın!

Genç kız: «Öyle ise ne söyleyeyim?» diyecek gibi yarı şaşkın ağzını açtı.

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50 Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 60 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

İLAN FIATI: Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 ıradır.

Bu gazete Basın ahlakı yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiati: 100 kuruştur.

Fredy devam etti:
— Babaannenin öldüğünü söyle.
— Fakat babaannem öleli çok olmuş..

Fredy kendini güçlülükle tuttu. Geny'e gönlünü kaptırmamış olsaydı, onun bu beceriksizliğine çoktan kızacaktı...

— O halde, yatak odana dadanan bir farenin seni bütün gece rahatsız ettiğini ve ancak sabaha karşı uyuyabildiğini söyle. Herhangi bir yalan uydur. Mutlaka bir mazeret bulman lazım...

Müdür, masasının üzerine ayaklarını uzatmış keyifli, keyifli pirosunu tıttırtıyordu. Birdenbire Geny'nin içeri girdiğini görünce somurttu:

— Miss Geny gene mi geç geldin?..

Genç kız, ne söyleyeceğini şaşır-mış penbe yüzü kıpkırmızı kesilmişti:

— Özür dilerim efendim.. Şey..

Evet, hatırdan bir anda birçok şey geçti. Nihayet insana güven telkin eden o iri lâcivert gözleri parladı:

— Çok korkunç bir şey oldu efendim, bu sabah kahvaltı için sucuk kızartırken sıçrayan yağdan ocak alevlendi, mutfağın perdeleri tutuştu. Telâş ve heyecanımdan söndüremedim. Mutfaktaki diğer eşyaların da yandığını görünce itfaiyeye telefon ettim, gelip söndürdüler. Fakat evin her tarafı altüst olmuştu...

Ve sanki o heyecanlı anı yaşıyor-muş gibi elini alınının üstüne koydu ve içli bir sesle ilâve etti:

— Korkunç bir şey bu yangın...

Müdürün genç kıza acıdığı yüzünden belli oluyordu.

— Miss Geny, sana izin veriyorum, git evini düzene koy..

— Teşekkür ederim, buradaki işim daha mühim bence.. Evi akşam girdince düzeltirim.

Genç kız, bunu söyledikten sonra masasının başına geçti. Yangın masalı ile müdürü kandırabildiğine sevinmişti. Fredy haklı idi. Geç kaldığı günler böyle bir mazeret uydurması gerekti. Ertesi gün erken uyanacak ve vaktinde işine gelecekti. Bunun için gerekirse bütün gece uyumuyacaktı.

Nitekim öyle oldu. Akşam yemeğini birlikte yediği Fredy ile şafak sökünceye kadar dansetti. Sabaha karşı divanının üzerinde iki saat kadar uyku kestirdi...

Tam sekizde, ondan erken işe gitmesi icabeden Fredy'nin ateşli öpücüğü ile gözlerini açtı. Hemen mutfaka koştu. Sık sık kahvaltıda yediği sucuğu ateşe koydu.

Banyoya girip duşunu yaptıktan sonra giyindi, dışarıya çıktı. Mutfak kapısına geldiği zaman her tarafın duman ve alev içinde olduğunu, pencere perdelerinin tutuştuğunu gördü. Yangının sıcaklığı sıçrayan yağın ocağı parlatıldığını anlamakta güçlük çekmedi. Hemen itfaiyeye telefon etti.

Biraz sonra gelen itfaiye yangını çabuk söndürmüştü ama evi altüst etmişti.

Geny, elini alına koymuş:

— Korkunç birşey bu yangın!..

Diye söyleniyordu.

Geny çalıştığı büroya geldiği zaman saat onbirdi. Kendisini asık suratla karşılayan müdür sordu:

— Eee bu sabah ne mazeretin vardı?

— Şey efendim, şey...

Genç kız, konuşmak için ağzını açmıştı, fakat o anda gözünün önünde canlanan mutfak o perişanlığı, yanık sucuk kokusu, kullanılmıyacak hale gelen perdeler, kafasını işletmeyecek hale getirmişti. Ancak şunları söyleyebildi:

— Dünkü yorgunluktan olacak efendim. Uyuya kalmışım bu sabah!

Çeviren:
Selâmi M. Yurdatap

Ben Avrupadayken!

Aziz Nesin ilk defa Avrupaya gitti ve ilk Avrupa mektubunu AKBABA okurları için yazdı.

Gelecek sayımızda:

Avrupayı en usta mizahcımızın kaleminden dinleyiniz!

BÜTÜN ZİYAFETLERİNİZ İÇİN

KONYALI

EMRİNİZDE VE HİZMETİNİZDEDİR

unutmayınız

68 senelik tecrübesiyle

KONYALI

en âlâsını hazırlar

Tel.: 27 02 02 - 27 03 03 - 27 04 04

(AK—120)

**REKLÂMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!**

BASIN İLAN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük:

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon: 27 66 00 - 27 66 01

Telegraf adresi: BASINKURUMU

(Basın: 8283—121)

Milletler Gülüyor

— Patrondan zam istedikçe bana şeker verip işi tatlıya bağlıyor!

Yağmur

Turist boğucu sıcak ve kuraklığıyla tanınmış bir araziye gezerken rastladığı yerliye merakla sordu:

— Bura halkının yağmuru hiç bilmediğini söylüyorlar, doğru mu?

— Yok canım, o kadar da değil! Dün, buraya elli kilometre mesafede bir yerde fırtına oldu, çok işim olduğu için gidip görmedim!...

Bekâr

Otuz sene daldan dala konan müzmin bekâr nihayet evlenmeğe karar verir, ve tek varisi olduğu halasına haberi vermeğe gider:

— Karar vermiş olmana çok sevindim der, tirit olmuş ihtiyar, merasime gelebileceğin için çok üzgünüm. Ama öğle ayının da senin için dua ederim.

— Halacığım, eğer zahmet olmazsa, bir de gece yarısı dua etmenizi rica edeceğim!...

Yanlış hesap

Mösyö Dupont, Mösyö Dupe'ye rastladı ve vakit geçirmeden sordu:

— Azizim, duyduğuma göre samimi arkadaşın Dubois, geçenlerde kızını kaçırması ha?...

— Evet öyle yaptı, ahlaksız!

— Sende de kabahat yok değil hani? Şu ıpsız sapsız adamı ne diye evine sokarsın be birader? Bu sonucu sen hazırladın saygılı!

— Doğru, bu adamın ne olduğunu biliyordum, ama karımı kaçırır diye düşünmüştüm.

Bodur dadı!

Sonradan görme şarap tüccarının karısı, gazete ilânıyla, son doğan çocuğu için bir dadı arıyordu. Bir gün, çok kısa boylu bir kadın kapıyı çaldı. Hanım, namzedi şöyle tepeden turnağa bir süzdükten sonra:

— Pek de ufak tefek misiniz! dedi.

— En mühim nokta da bu, dedi dadı namzedi, çocuğu elimden bıraktığım zaman, çok yüksekte düşmüş olmayacak, fena mı?..

İstek

Amerika senatörlerinden biri, bir gün şöyle bir mektup aldı: «Faizleriyle, gelir vergimi ödeyebileceğim şekilde Maliye Vekâleti hisse senetlerinden almamı sağlayacak, faizsiz para veren hükümet dairesinin adresini acele olarak bildirirsenizi rica ederim!»

Ceza

Olay, cehennemde, şeytanın evinin bir odasında geçer: Şeytan anne, şeytan babanın önüne kulağından tuttuğu küçüğü getirir ve:

— Sunu bir güzel döv! der.

— Niçin? der baba.

— Bütün gün melek gibi usluydum!...

İnek

Gece yarısı tren acı fren sesleriyle ıssız bir vadide durdu. Yaşlı kadın korkudan bembeyaz kesildi, sinirden yanakları oynamaya başladı. Kompartımandaki adama, ne olduğunu öğrenmesi için ricada bulundu. Uzun süren bir bekleyişten sonra adam içeri girdi:

— N'olmuş? Ne var? diye sordu kadın.

— Mühim bir şey yok dedi adam, soğuk bir edayla. Bir inek ezilmiş!

— Aman Allahım! Bir de mühim değil diyorsunuz. Daha ne olsun? Hayvan tren yolunun üzerinde mi duruyormuş?

— Saçma sapan suallerden can sıkılan adam;

— Hayır dedi, tren ahıra girebilmek için yolundan çıkıp şöyle bir tur yapmış!

— Bizim oğlanın çocuk romanlarını okumaya başladığından beri böyle oldu!

Teftiş!

Hava Kuvvetleri Kumandanı askeri bir birliği teftiş ettikten sonra, hangarlardan birindeki uçağı işaret ederek onunla havalandırmak istediğini bildirdi. Bir saat sonra, kumandan piste inebilmek için kontrol kulesiyle irtibata geçti.

— Öbür dilerim generalim! dedi kuledeki pilot, ancak suya iniş yapabilirsiniz çünkü bu bir su uçağıdır!...

— Tabii ya! tabii, ne kadar da dalmışım? General hemen civardaki gölün tam ortasına mükemmel bir iniş yaptı, sonra kuledeki pilota hitaben:

— Bana yaptığınız hatırlatma

ile büyük bir kazanın önüne geçtiniz, size müteşekkirim!

General uçağın kapağını açtı ve...

Gazete ve kadın!

Adam soruyordu:

— Kadınlarla, gazeteler arasındaki münasebet derecesi nedir?

Kimse cevap vermediği için gene kendi izah etti:

— Gayet basittir; parça parça olmuş bir gazete hiçbir kadını ilgilendirmez. Halbuki parça parça olmuş bir kadın bütün gazeteleri ilgilendirir!..

— Tam zamanında geldin, ver şu elindekileri!

Dünya Karikatürleri

-AYBAŞI GELDİ, ALACAKLILAR BİRER BİRER KAPIYA DAYANACAK... BORÇLARI-MI ÖDEMEDE BANA BİRAZ YARDIM EDER MİSİN ?..

-KİM O ?..

-BENİ SEVİYORSA MESELE YOK... BİR BİR KAYIK TUTAR, YİNE GELİR!

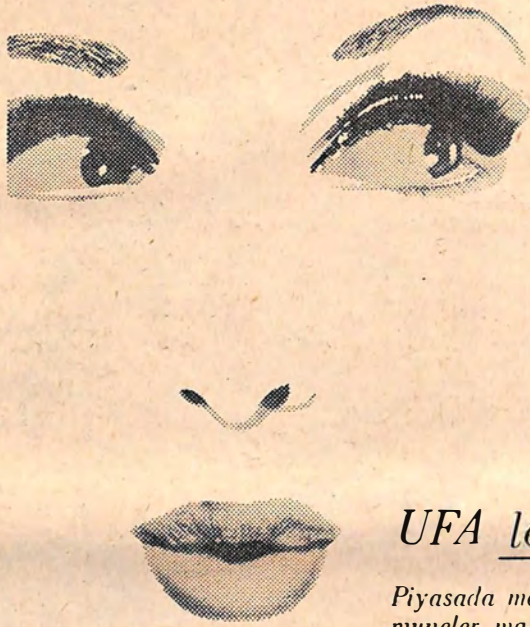
-NE TUHAF ŞU ERKEKLER, KISA ETEK MODASINDAN SONRA DÖRT AYAK YÜRÜMEĞE BAŞLADILAR...

-AMAAAN, BİKTİM SENİN ŞU ÇAMAŞIRLARINDAN!

-PEKİ BÜYÜK HANIM PEKİ... SİZİ SANTR-FORDAN ALIP, KALECİ YAPALIM...

UFA lezzet bakımından birinci geldi !

Piyasada mevcut margarinlerden nümuneler, marka ve vasıfları hiçbir şekilde açıklanmadan, muhtelif bölgelerdeki binlerce kişiye taddırıldı . . . ve bu anket neticesinde her üç kişiden ikisinin gerek tadı, gerek kokusu bakımından tereddütsüz UFA margarinini tercih ettikleri tesbit edildi.

Böylece, memleketimizin en komple nebati yağ fabrikasında imal edilen UFA'nın lezzet bakımından üstünlüğü bir kere daha ispat edilmiş oldu.

İştahla, seve seve... doya doya yenilen yemekler ancak UFA ile pişirilen yemeklerdir.

100 Gr. UFA, 2000 ünite A vitamini ve 100 ünite D vitamini ihtiva eder.

"ÜSTÜN LEZZETLİ MARGARİN "

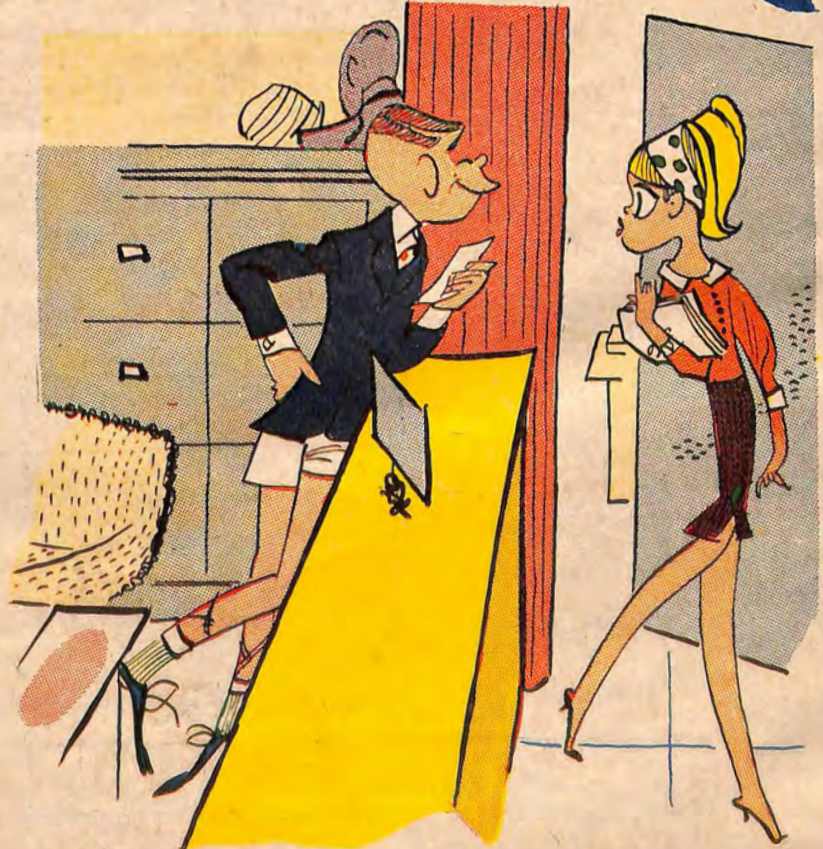
Akhaha

-MAYOMU GİYERKEN SEN DE SUYUN ALTINDA KAÇ DAKİKA KALABİLECEĞİ-Nİ GÖSTER BAKALIM!

-KARIMIN HAKKI VARMIŞ, GÖRÜNDÜĞÜN KADAR CİDDİ DE GİLMİŞSİN SEN...

-BU SICAK HAVADA KRAVAT TAKTIĞINIZ İÇİN SİZE HAYRANIM!